

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 226 (9228)

TRST, torek, 30. septembra 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljama, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PO BARBARKEM UMORU PETIH ŠPANSKIH DOMOLJUBOV

Francov fašistični režim povsem osamljen Ogorčene reakcije v demokratični Evropi

V četrtek splošna protestna stavka v vseh evropskih državah - Edino za ZDA je divjanje fašističnega režima »notranja zadeva Španije» - Demonstracija v Ljubljani - Besna reakcija frankistov

MADRID, 29. — Španski fašistični režim je srdito reagiral na osamljenost, ki so jo povzročile ogorčene reakcije evropske in svetovne demokratične javnosti na barbarski umor petih španskih domoljubov. Vsi ponedeljkovi listi se zaganjajo v evropske demokrate in jih obtožujejo, da so klonili komunistični propagandi, ko so enoglasno obsodili španjo. Rokenje španskih krivklov pa je dokaz, kako se čutijo osemleone in izven omikane družbe, iz katere so izstopili sami z zločinom, ki ga tudi najbolj umirjeni komentatorji označujejo za barbarskega.

O reakcijah v svetu na umor petih španskih domoljubov je danes razpravljala na izredni seji španska vlada, ki se je seselala pod predsedstvom premiera Ariasa Narvarra. O delu vlade ni bilo moglo biti govora.

Pisma na smrt obsojenih

MADRID, 29. — Jose Luis Sanchez Bravo, 21-letni študent fizike, je napisal svoje zadnje pismo sestri Vicky. »Rad bi, da bi pomirila mamo in vse ostale. Ne skrbi zame, nima smisla. In me strah in sem zelo miren, vendar pa sem človek in imam svoje meje in sibičnosti ter trpim kot kateri koli drugi človek, morda še več zaradi svoje občutljivosti in zaradi samote, ki zaskrbuje moj obup.

Če se ti posreči, da vidiš mojo ženo (Silvia, ki je prav tako v zaporu), ji izroči to pismo. Reci ji, da jo poljubim in da nočem, da se žrtuje. Pomagaj ji, da začne novo življenje. Najin zakon je bil žal prekratek in nisem ji dal vse ljubezni, ki bi jo zaslužila, ker sem se preveč ukvarjal z drugimi stvarmi. Sebe ko sedi v zaporu in preizkusi marsikaj, domuje svojo preteklost in svojo sedanjost.

Če bi se mi po naključju rodil sin (Luisova žena je bila namreč noseča) bi rad, da bi mu dal moje ime. Recite mu, da sem nekje blizu, da je življenje dolga ograja in velika bitka, ki jo je treba izboljšati. Zaključujem tu. Žalosten sem, predvsem zaradi mame, žene in zaradi vseh. Pri srcu mi je predvsem Silvia. Poljub vsem. Luis.

Pripadnik baskovskega osvobodilnega gibanja ETA Juan Paredes Manot »Triki« je prejel zadnje ure z notarjem, kateremu je narekoval svojo politično oporoko.

»Baskovskemu narodu in vsem ostalim Špancem.

Leta 1970 so Baski in ostali španski narodi s trdim bojem iztrgali rabilno pripadnike ETA, ki jih je vojaško sodišče obsodilo na smrt. Minilo je že precej let, let nasilja in represije, v katerih, so fašistične svinčene ubile premožne baskovske domoljube. Kljub vsemu pa se boj nadaljuje in se bo nadaljeval, kar je dokler ne bo domovina Baskov svobodna in socialistična, kar je edino jamstvo, da se odpravi izkoriščanje človeka. Boj bo trd in dol, vendar ljudstvo bo zmagovalo.

Francov režim stopa danes znova žalostno na plan s smrtnimi kaznimi, ki jih je izrekel proti aktivistom ETA in drugim revolucionarjem. Španski narod se kot leta 1970 znova bojuje skupaj z narodi vsega sveta.

S svojim pismom bi rad seznanil javnost, kako Francov režim zatira Basko in vse ostale španske narode. Nezasičeno je, da ima pešica krovčičev v oblasti ves narod in da odloča o njegovih usodi, da lahko s svojimi podreptili in s svojimi sodišči, umori revolucionarje, ki so krivi le, da se bojujejo za svobodo.

Kljub vsemu pa bo ljudstvo imelo zadnje besedo. Rad bi, da bi ta zapis bil daljši, a nimam več papirja in primanjkuje mi časa.

Naj živi solidarnost med zatiranimi narodi. V barcelonskem zaporu in pričakovanju, da me ubijejo. Triki.

če zvedeli ničesar, govori pa se vsekakor, da bo premier že jutri govoril pred državnim skupščino »cortes«. Vsi komentatorji z ne- strpnostjo pričakujejo govor minis- trskega predsednika, ker menijo, da bodo iz njegovih besed lahko izluščili osnovne smernice politike režima.

Medtem se po vsej Španiji mno- žijo protestne demonstracije de- mokratov, ki javno izrekajo svojo ob- sodbo nad zločini fašistične vlade. Demonstracije so bile nadvse mno- žične in odločne v baskovskih po- krajajah, ki so bile dobesedno para- lizirane zaradi splošne stavke. Ra- čunajo, da je samo v Bilbau stav- kalo nad 150.000 delavcev.

Kljub vsem reakcijam in pritiskom pa kaže, da španski režim namera- va nadaljevati po poti krvoločne re- presije. Po zadnjih informacijah iz Madrida naj bi se v kratkem spet pred vojaškimi sodišči začeli procesi proti številnim domoljubom, med katerimi so Eva Forest, Pedro Igna- cio, Perez Behotegui in Jose Igna- cio Muica Arregui, katerim bodo so- dili s hitrim postopkom, ki ne pri- znava obsojenec pravice do pri- ziva. Španska demokratična hunta spo- roča, da so odvetnike obtožencev že pozvali na sodišča, kjer jim bodo sporečili datum začetka procesov.

Teden sklep vseh španskih de- mokratov, da nadaljujejo boj proti fa- šističnemu režimu in strmo oglašajo starega diktatorja Franciska Fran- ca je prišel zlasti do izraza v in- ter- vjuju tajnika španske komunistič- ne partije Santiaga Carrila, ki ga je imel z urednikom francoskega ra- dijskega dnevnika. Po mnenju Car- rila je sedanjí teror v Španiji odraz sibičnosti režima in njegovega raz- kroja, brutalna represija pa bo ime- la kot edino posledico pospešitev združevanja vse opozicije. Carrilo, ki je tudi obsodil individualni tero- rizem, ki ni nikoli rešil političnih problemov v nobeni državi, je po- udaril, da je dolžnost vse demokra- tične opozicije predložiti španskemu narodu tako platformo, ki bo mobi- lizirala ljudske množice in ki jo bodo odobrili tudi v vojski in v družbi.

Ob koncu je španski komunistič- ni voditelj ostro obsodil ravnanje Wa- shingtona, ki je s svojim molkom v tem trenutku dejanski Francov pajdas.

Z razliko od vseh demokratičnih vlad (14 od teh je že opoklicalo začasno svoje veleposlanike iz Madri- da), ki so se zavzele pri španski vla- di, da bi dosegle pomilostitev na smrt obsojenih domoljubov, so ZDA ravnale izredno previdno in menile, da so zadnji dogodki v Španiji le no-

tranja zadeva te države. Kot je da- nes poudaril glasnik Bele hiše ameri- ška vlada ne misli opoklicati svo- jega predstavnika v Madridu in tudi ne meni, da bi sedanjí politični polo- žaj v Madridu lahko vplival na po- gajanja za ameriška oporišča v Špa- niji. Pričakovati je namreč, da bo Madrid na teh pogajanjih še bolj po- pustljiv kot doslej, saj je prav po- zitivna rešitev pogajanj z ZDA edi- na pot, da se vsaj delno reši osam- lenosti.

Mehiška vlada, ki je včeraj zahte- vala izgon španije iz združenih naro- dov, je danes sklenila pretrgati vse gospodarske in kulturne stike z Ma- dridom (diplomatskih ni nikoli vzpostavi- la). V španski prestolnici so na ukaz predsednika Echeverrie zapli- mehiški turistični urad, dopisnik špa- nske časopisne agencije v Mehiki pa je moral prenehati s svojim delom. Tudi letalske družbe so dobile ukaz, naj ukinejo vse polete za Španijo.

Kot rečeno je že štirinajst evrops- kih držav umaknilo začasno svoje veleposlanike iz Madrida. Med temi je tudi Italija, ki je kot predsednica

Evropske gospodarske skupnosti tudi napovedala nove pobude deveterice proti divjanju španskega režima.

Medtem se v vsej Evropi nadalju- jejo poulčne manifestacije proti špa- skim krivklov, ki so barbarsko ubili pet mladih odpornikov, katerih edina krivda je bila, da so ljubili svobodo, svoj narod in svojo domovino. De- monstracije so bile nadvse ostre zlasti na Portugalskem, kjer so manifestan- ti upustili veleposlanstvo v Lizbo- ni in generalni konzulat v Oportu. V okviru protestnih manifestacij je ko- ordinacijski odbor evropskih sindika- tov napovedal za četrtek, 2. oktobra splošno stavko. Delavci in javni us- lужbenici bodo stavkali za petnajst minut, piloti in uslužbenici letalskih družba pa za 24 ur, tako da bo špa- nija vsaj za en dan tudi »fizično« dejansko osamljena in odrezana od de- mo-kra-tične Evrope. V okviru množič- nih protestov so danes uprizorili mo- goko demonstracijo tudi v Ljubljani, za katero je dala pobudo Zveza so- cialistične mladine Slovenije.

Pregled stanja in problemov slovenskega šolstva v Italiji

Sklepne besede ravnatelja Slori dr. Karla Šiskoviča na posvetu od 25. do 27. septembra

Posvet o slovenskem šolstvu v Italiji je omogočil preglednejšo sli- ko sedanjega stanja slovenske šole v goriski in tržaški pokrajini in ugotovil nekatere probleme, ki ča- kajo na rešitev.

V prvi vrsti je prišlo do izraza, da je slovenska šola ozemelsko nepopolna, ker se državne oblasti še vedno upirajo razširitvi šolske mreže na Beneško Slovenijo in Ka- nalsko dolino. Vprašanje sloven- ske šole v videmski pokrajini je bistvenega pomena za celotno slo- vensko narodnostno skupnost v I- taliji in se postavlja kot pogoj za obstoj tamkajšnjih Slovencev.

V tem oziru je eden izmed za- ključkov posveta v tem, da se nu- jnost ukrepov za šolanje Slovencev v videmski pokrajini postavlja pred družbeno in politično javnost v de- želi Furlanji - Julijski krajini. O- blike slovenskega šolanja v tem delu dežele so lahko v začetku raz- lične, vendar mora postati končni cilj, čeprav na podlagi relativno krajšega prehodnega obdobja, us- tanovitev slovenske šole vseh vrst in stopenj, vključno z nekaterimi možnostmi šolanja za odrasle. Naj- večjo nevarnost pa bi predstavljala brezbržnost ali odpor javne o-

blasti in družbeno političnih sil, od katerih so odvisne formalno pravne oblike za ustanovitve slo- venskih šol v videmski pokrajini.

Iz gradiva in razprave posveta se vsiljuje tudi zaključek načelne- ga značaja: slovenska šola v Ita- liji je vključena v družbeno dogaj- nje, ki se nanjo neposredno in posredno odraža. To družbeno do- gajanje se na slovenskem šolskem področju odraža na več ravneh: na ravni splošnih težej in poskusov šolskih sprememb v Italiji, na raver- ni objektivnega povezovanja z ob- stoječimi in načrtovanimi spre- membami, v šoli matice in na ravn- ni potreb naše narodnostne skup- nosti.

Slovenska šola v Italiji ne mo- re biti ločena od splošnega polo- žaja v Italiji in ne od matice, ker so Slovenci v Italiji na eni strani del italijanske družbene stvarnosti, na drugi strani pa sestavni del slo- venskega naroda, katerega življe- nje se na ta ali drug način odraža pri nas. Istočasno pa ima sloven- ska šola v Italiji zaradi svojega manjšinskega značaja nekatere specifične poteze, ki jih je še da- večjo nevarnost pa bi predstavlja- la brezbržnost ali odpor javne o-

vi, da bi potem nadaljeval pokli- no usposabljanje po italijanskih te- čajih, vajenskih in drugih takih praktičnih šolah. Tudi tu je vrzel, ki jo mora javna oblast napolniti z ustreznimi ukrepi, z ustanovitvi- jo in vzdrževanjem poklicnih šol in tečajev.

Poleg tega bo morala naša skup- nost posvetiti veliko pozornost vpra- šanju otroških vrtec, od katerih je praznoprav v mnogem od- visno nadaljnje šolanje. Gosta in dobra mreža otroških vrtec, v ka- terih naj se otroci ne samo zvo- javo, marveč naj se jim dajo prve osnovne znanje, je predpogoj za rast sistema šolske vzgoje in izo- braževanja.

Težko bi bilo govoriti o vsebini šole, ne da bi se dotaknili vpra- šanja odnosov med šolo in druž- bo. Na posvetu je bilo jasno naka- zano, da mora biti slovenska šola kvalitativna in odprta za vse novosti, ki jih danes nakazujejo splošna teorija in praksa. To pa pomeni vraščati v šolsko tkivo vse tiste prijeme, ki jih nudijo n.p. pooblaščen odloki v zvezi z odno- som šola - družba, demokratizirajo, kolektivno odgovornostjo, odpravo paternalizma in avtoritarizma, no- vega položaja dijakov, staršev, druž- benih komponent, šolnikov in šol- skega osebeja, z eksperimentiranjem, povezavo med šolami iste ali druge vrste, posodobitvijo programov, tekstov, učnih metod, pedagoških prijemov, skupinskega učenja ter zdravstvenega in psihološkega var- stva.

Pooblaščen odloki odpirajo de- jansko vrata k vsebinskim premis- lam in z njihovo avtentično in- terpretacijo omogočajo tudi vna- šanje izkušenj z vseh strani. Za- kaj torej ne bi smela slovenska šola uporabljati tudi izkušenj ma- tice države, kjer je v teku pre- verjanje šole na najvišji ravni in se bavijo z drznimi ter realistič-nimi poskusi?

Naš posvet ni zakoličil nekatere vprašanje. Dejansko jih je odprl zlasti v zvezi z družbenim pome- nom naše šole. Slika, ki jo nudijo nekateri podatki v zvezi s številom učencev in dijakov, dokončane 8- letnega in srednjega šolstva, viso- kega šolstva in zaposlitve, nam go- vori, da se moramo kot družbena skupnost resno zamisliti nad ne- katerimi pojavi ob osipu na sred- njih šolah in na univerzi. Če bi svojo šolo prepustili spontanosti ali le njenim neposrednim udele- žencem, bi se ta slika poslabšala, medtem ko morajo biti naši na- pori usmerjeni k njenemu izbolj- šanju. Vsi smo odgovorni za slo- vensko šolo. Ta odgovornost pada tudi na družbeno - politično in odločujoče sile večinskega naroda, ki morajo zagotoviti manjšini čim po- polnejše šolstvo.

V tem oziru bi bil prvi korak k temu, da se izpopolni mreža šol in uvede poklicno šolanje v slo- vensčini, istočasno pa se izko- ristijo pooblaščen odloki za dvig avtonomije na raven okrajnih šol- skih svetov, ki bodo v prihodnosti odpravljali birokratske avtoritar- ne, centralistične in paternalistične koncepte in prakse v šoli. Slo- venski šolski okraj bi bil korak k popolnejši avtonomiji, ki bi jo mo- rala slovenska šola uživati, če ho- če biti kos času in odgovoriti na potrebe po rasti in razvoju naše skupnosti. Slovenski šolski okraj bi bil lahko pravi instrument avto- nomne šole in bi se vraščal brez posebnih težav v družbeno stvar- nost. Bistvo pravičnice in demokra- tične manjšinske politike mora biti v tem, da se vse državno veljavne oblike in vsebine morajo prilagoditi manjšinski specifični in ne obratno, sicer se manjšina ve- dno postavlja pred izvršena dej- tva, ki učinkujejo asimilacijsko.

Zato je nujno zahtevati od pri- stojsnih oblasti, t.j. predvsem od dežele prvi korak k avtonomiji na- če šole s tem, da se na podlagi pooblaščen odlokov utanoovi slo- venski šolski okraj. Njegova usta- novitev ne bi, če bi se uporabla dobra volja, predstavljala nobene posebne težave, saj bi bila v ok- viru prevega obdobja vraščanja šole v družbo le oblika, ki ustre- za koristi slovenske šole.

V okviru slovenskega okraja, ki bi ga bilo treba pozneje izpo- polititi s posebnim avtonomnim us- trojem na višji ravni, bi se dale izvesti vsebinske, organizacijske in osebne spremembe, o katerih se je govorilo tudi na tem posvetu. Vendar bi bilo zmotno misliti, da bi se morala naša šola razši- riti na Benečijo in v vsakovrstno

(Nadaljevanje na 2. strani)

DANES GA BODO PREDLOŽILI POSLANSKI ZBORNICI

Ministrski svet odobril proračun za leto 1976

Moro napoveduje še eno sejo vlade pred parlamentarno razpravo o vprašanju bivše cone B - Zaključena razčlenjena stavka železničarjev

RIM, 29. — Na svoji današnji se- ji je vlada pod predsedstvom pre- miera Mora odobrila poročilo in pro- račun za leto 1976. Besedilo poro- čila in proračun bodo objavili jutri popoldne, potem ko ju bodo predlo- žili poslanski zbornici in senatu. V komunikativni predstavitvi vlade je re- čeno, da vsebuje proračun v primer- javi z dokumentom, ki ga je objavila vlada pred nekaj tedni, vrsto spre- memb, ki so odvisne v glavnem od zvišanja cene petroleja, ki bo sto- pil v veljavo 1. oktobra. Podražitev petroleja bo nujno pomenila tudi zvi- šanje proizvodnih stroškov, kar bo težko obremenilo že tako težaven gospodarski položaj Italije ter bo o- težkočilo gospodarsko obnovo ter pri-

zadevanja za zvišanje ravni zapo- slitve.

Kot rečeno bodo proračun predlo- žili poslanski zbornici jutri popo- dne, ker morajo izvedenici vnesti vanj še nekatere spremembe. Iz vlad- nih krogov poročajo, da govori po- ročilo za leto 1975 o zmanjšanju dr- žavnega dohodka za 3 odst. v pri- merjavi z letom 1974 ter da pred- videva delno izboljšanje konec pri- hodnjega leta. Ugotavljajo tudi, da bi se predvidevanja utegnila spre- meniti po proučitvi podatkov za me- sec oktober.

Ministrski predsednik Moro je čas- nikarjem danes zjutraj izjavil, da se bo vlada v prihodnjih dneh po vsej verjetnosti ponovno sestala, pred poročilom ministrskega sveta v po- slanski zbornici o jugoslovansko - ita- lijanskih odnosih, še zlasti kar za- deva vprašanje bivše cone B.

Danes se je tudi sestalo vsedržno- no tajništvo sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL, da bi pripravilo skupno stališče za sestanek z vla- do, ki bo 2. oktobra in na katerem bodo razpravljali o vprašanju javnih uslužbenec. Sestanek se bo na- dležal jutri, saj mora tajništvo do- ločiti datume za sestanek z različni političnimi strankami. Poleg tega bo- do proučili poročilo, ki bo imel generalni tajnik CGIL Lama na seji vsedravnega vodstva, ki bo 8. in 9. oktobra razpravljalo o sindikalni e- notnosti. Tajništvo federacije CGIL, CISL in UIL bo na jutrišnji seji tu- di določilo oblike borbe, ki jo je na- povedala evropska sindikalna konfe- deracija, da bi protestirala proti iz- vedbi smrtnih obsodb nad petimi španskimi antifašisti. Danes zvečer ob 21. uri se je zaključila vsedravn-

na razčlenjena stavka, ki so jo okli- cale sindikalne organizacije železni- čarjev. Kljub temu so na področju Neaplja in Rima možne nadaljnje nevesočnosti, saj se je že začela 48- urna stavka, ki so jo proglasili CUB. Stavkovno gibanje se bo zaključilo ob 21. uri v sredo, 1. oktobra. CUB zahtevajo med drugim mesečno do- klado 100.000 lir, skrajšanje delovne- ga urnika ter predčasno zapadlost nove delovne pogodbe.

Danes seja tajništva PSI

RIM, 29. — Tajništvo PSI se bo sestalo jutri popoldne, da bi prouči- lo vprašanja, ki zadevajo položaj bivše cone B tržaškega ozemlja pred parlamentarno diskusijo o tej temi. V sredo in četrtek se bo sociali- stično tajništvo sestalo, da bi prou- čilo nekatera politična vprašanja.

Premier Karamanlis na obisku v Italiji

RIM, 29. — Na dvodnevni urad- ni obisk v Italijo je prišel grški ministrski predsednik Konstantin Karamanlis, ki ga spremlja zunanji minister Dimitrios Biciois. Na leta- lišču je goste iz Grčije sprejel pred- sednik italijanske vlade Moro.

V svojem pozdravnem govoru je Karamanlis dejal, da je Italija za- časni predsednik EGS in da opravlja pomembno vlogo v procesu evropske politične združevanja. Karamanlis je dodal, da je Grčija za- dovoljstvom sprejela italijansko po- budo, s katero je rimska vlada pod- prla grško zahtevo po vstopu v Evropsko gospodarsko skupnost. Pou- daril je, da med Italijo in Grčijo ni neredenih vprašanj ter nato spre- govoril tudi o odnosih med Atenami in NATO. Grčija se je namreč u- maknila iz integrirane obrambne or- ganizacije, v teku pa so pogajanja, da bi določili nov način vojaškega sodelovanja, kar pa je odvisno od rešitve ciprškega vprašanja.

Italijanski ministrski predsednik Moro je poudaril, da se je položaj na Sredozemlju v zadnjem času o- dločno izboljšal, predvsem zaradi novega sporazuma o razmejitvi sil na Sinaju. Ostaja pa še vedno od- prto vprašanje ciprške krize ter od- nosov med Grčijo in Turčijo. Po- polne so se začeli uradni pogovori med Morom in predsednikom grške vlade Karamanlisom. Razširjene se- je sta se udeležila tudi zunanja mi- nistra Biciois in Rumor ter ostali člani obeh delegacij.

TURIN, 29. — Uprava avtomobil- ske tovarne Fiat je danes podražila za povprečno 7 odstotkov svoje mo- dele 127, 130, 131 in 132, medtem ko je prejšnji teden prav tako za 7 odst. zvišala ceno ostalih svojih modelov. Tako bo na primer fiat 127 (dve vrati) odšel stal 1.790.000 lir (prejšnja cena 1.670.000 lir), fiat 131 (dve vrati) pa 2.250.000 lir. V cenah ni vštet davek na dodatno vrednost IVA.

ZAČASNI UKREP, ZA KATEREGA JE DAL POBUDO PREMIER AZEVEDO

Portugalska vojska zasedla vse radijske postaje

Sklep vlade hoče preprečiti manipulacijo informacije - M. Antunes preložil odhod v Varšavo

LIZBONA, 29. — Oddelki portugal- skih oboroženih sil so v teku da- našnjega dne zasedli vse radijske postaje, da bi, kot pravi komunik- ni predstava republike, zagotovili ob- jektivnost informacij in oddaj. Sklep je sprejel ministrski predsednik ad- miral Pinheiro De Azevedo, ki je v odsotnosti predsednika republike Costa Gomesa trenutno prevzel tudi funkcije državnega poglavarja, po posvetu s svetom revolucije. Ome- nimo naj, da so državno radijsko postajo pred tremi dnevi zasedli in- validi kolonialnih vojn, ki so od časa do časa oddajali protivladno propagando. V svojem komunikativ- nju pravi admiral Azevedo, da je treba vprašanje invalidov in njihovih prav- ic vsekakor rešiti, da pa je nji- hova v borba zadobila oblike, ki so proti državnemu interesu, provoka- torska kampanja, ki so jo uprizo- rili pa bi celo utegnili ogroziti re- volucijo. Prva naloga gibanja obo- roženih sil in vlade je vsekakor zagotovitev družbene pravice ter iz- gradnja socializma, kar pa še ni- kakor ne pomeni anarhije.

Zasedbo radijskih postaj so iz- vedli oddelki vseh treh rodov obo- roženih sil, njen namen pa je za- gotoviti »nemaniplulirano informacijo« v službi portugalskega ljudstva in revolucije. Komunikativne na- čelne, katerega namen je ponov- no zagotoviti svobodno, odgovorno in pluralistično informacijo, ki naj prispeva k uresničitvi nacionalne neodvisnosti ter socialistične družbe.

Pri zasedbi radijske postaje »Ra- dio Clube Portugues« so oddelki celinskega operativnega poveljstva naleteli na dokajšnje težave, saj so uredniki odločno zavrnili zahtevo vlade, naj preberejo vsak četrte ur- no komunikativne predstave republike. Po treh urah in pol, v tem času je radijska postaja oddajala samo

glasbo in reklamo, je napovedovalec prebral sporočilo redakcijskega sve- ta, ki so ga soglasno odobrili vsi delavci in s katerim so obvestili javnost o svojem sklepu.

Ravnatelj časopisov ter radijskih in televizijskih postaj se bodo se- stali danes popoldne z ministrom za informacije Almeida Santosom, ne- odvisnim socialistom, ki je dal po- budo za sestanek.

Kot kaže so vojaški oddelki naleteli na težave samo pri zasedbi radijske postaje »Radio Clube Portugues«, kjer so se baje pridružili uslužbenec ter odobrili njihov sklep. Predsedstvo re- publike je s tem v zvezi sporočilo, da bodo omenjene oddelke zamenjali, če bodo ugotovili, da niso spoštovali vladnih ukazov.

Zunanji minister Melo Antunes je preložil odhod v Varšavo, kjer bi se moral pridružiti predsedniku republike Costa Gomesu. Minister za informacije Almeida Santos je medtem izjavil, da pobude za zasedbo ni dal on, temveč predsednik vlade, ki je trenutno tudi predsednik republike. Minister za in- formacije je dodal, da ne gre za cen- zuro, temveč za ukrep, ki je potre- ben za ohranitev reda. Tudi general- ni tajnik socialistične stranke Mario Soares je preložil svoje potovanje v Stockholm, kjer bi se moral udeležiti kongresa švedske socialdemokratske stranke.

Banditi so še vedno zabarikadirani v »Spaghetti House«

Še en italijanski gostinec osvojen snoči v Londonu

LONDON, 29. — Tjubei temnopoli banditi, ki so v noči od sobotne na nedeljo vlomili v restavracijo »Spa-

ghetti House« v Londonu in ki so za- jeli osem talcev, so danes okrog 18.30 osvobodili drugega talca. Gre za 34-letnega Pasqualeja Cenicola, katerega je malo prej obsila slabost.

Včeraj so banditi osvobodili »znak dobre volje« Alfreda Olivellija, v rokah pa imajo še šest talcev.

Položaj pred znano londonsko re- stavracijo je izredno napet, zlasti še, ker po mnenju policijskih izve-

dencev tudi roparji sami ne vedo, kaj hočejo in so delno nevarno- vni. Pogajanja s policijo se vleče- je že nad 40 ur, vendar doslej brez otipljivega rezultata in zelo težko je predvideti, kdaj in kako se bo za- deva iztekla. Policija skuša namreč psihološko streti bandite in jih pri- siliti k predaji, doslej pa je bil prvi- trud zaman, če izvzamemo krajši spor, ki se je vnel med obleganimi.

SPOMENIK ŽRTVAM NOB V PODGORI

Ob prisotnosti velike množice domačinov, gostov iz slovenskih krajev ter številnih predstavni- kov oblasti, so v nedeljo dopoldne odkrili v Podgori, ob vzhodni Brd, spomenik 53 domačinom, ki so padli v narodnoosvobodilnem boju ali umrli v koncentracijskih taboriščih in zaporih ali za posledicami medvojnega trpljenja. Svečanost je bila pomembno potrdilo žive antifašistične zavesti, zvestobe idealom narodnoos- bodilnega boja in odpornosti ter bratskega sožitja ob meji. Poročilo na gorški, fotografije na zadnji strani

SKLEP TRŽAŠKEGA ENOTNEGA ANTIFAŠISTIČNEGA ODBORA

Prihodnji četrtak manifestacija solidarnosti s španskim ljudstvom

Zbirališče na Šentjakobskem trgu in sprevod do Trga Goldoni, kjer bo zborovanje - Devinsko-nabrežinski občinski svet ogorčeno obsodil frankistični zločin

Po sobotni spontani manifestaciji po mestnih ulicah, ko je demokratični in antifašistični Trst z ogorčenjem in gnevom obsodil podliždin Francovega fašističnega režima nad petimi španskimi rodoljubi in protifašisti, bo na pobudo enotnega antifašističnega odbora, ki je bil pobudnik tudi sobotne manifestacije, prihodnji teden nova večja manifestacija. To je odbor sklenil na sinočnji seji, potem ko so vsi prisotni člani, predstavniki naprednih strank, sindikatov in organizacij, odločno in ogorčeno obsodili zločin španske diktature ter poudarili, da je treba vzpostaviti najširše in trdno gibanje za solidarnost in pomoč trepetu španskemu in drugemu narodu, ki se krvavi po nasilnih in protifašističnih fašističnih diktaturah. Predvsem pa je treba poleg množičnosti zagotoviti temu gibanju kontinuiranost, ker bo na ta način mogoče učinkoviteje pomagati španskemu antifašističnemu boju do svobode.

Enotna manifestacija s sprevodom po mestnih ulicah in drugih akcijah, kot so zbiranje podpisov proti Francovem režimu, razstava slik in drugih dokumentov španske osvobodilne gibanja in podobno, bo prihodnji četrtak, ob 17.30. Zbirališče bo na Šentjakobskem trgu, glavno zborovanje pa na Trgu Goldoni. Prvotno je bilo mišljeno, da bi manifestacija priredili že ta četrtak, ki je bil proglašen za dan solidarnosti s španskim ljudstvom. Jutri in v četrtak pa imajo v programu vrsto pobud sindikatov, ki so med drugim napovedali za četrtak tudi krajo stavko z delavskimi skupščinami. Zato se je enotni antifašistični odbor odločil, da priredi svojo manifestacijo prihodnji teden in s tem zagotovi tudi omenjeno kontinuiranost, v trenutku, ko bo v dneh od 12. do 22. oktobra spet na programu celotna vsa razna protifašistična in protifrankistična pobuda organizacije «Espana libera».

Devinsko-nabrežinski občinski svet je na svoji sinočnji seji soglasno sprejel resolucijo, s katero obsodijo zločin frankistične diktature z ustrelitvijo petih španskih antifašistov.

«Ko se klanjamo žrtvam» - je rečeno v resoluciji - je treba poudariti tudi nedemokratični postopek, ki se je zaključil z grozno obsodo. Izjavi Francovih fašistov je treba odgovoriti z največjo enotnostjo demokratičnih sil, ki naj na mednarodni ravni prispeva k izoliranju diktature, ki žali vseh svobodnih narodov.

Občinski svet - se zaključuje resolucija - tolmači ogorčenje velike večine prebivalstva Devina - Nabrežja, ki je bilo samo žrtev nacifazizma in poziva vlado naj odločno odgovori na to zločinsko dejanje v tistih sil, ko so španskemu ljudstvu že storile toliko zlega.

Veleposlanik Jović obiskal Koper in Sežano

KOPER, 29. - Noveimenovalni jugoslovanski veleposlanik v Rimu dr. Borivoje Jović je danes popoldne obiskal Koper ter se s predstavniki občinskih skupščin in z gospodarstveniki obale pogovoril o vprašanjih, ki zadevajo obojestrano sodelovanje. Domači predstavniki so ga med drugim informirali o izvajanju sporazumov o blagovni izmenjavi v malobrojnem prometu ter poudarili, da je tu še precej možnosti za korak naprej in da bi med drugim lahko vključili tudi industrijsko kooperacijo. Precej so nadalje govorili o sodelovanju severno-jadranskega loka, kjer bi bilo treba najti skupen jezik glede sobodne opreme, specializacije in delitve dela. Čeprav zadeva ni preprosta in so pogledi različni, bi bilo vendarle potrebno že pred časom začeti razgovore nadaljevati. Na sestanku so nadalje govorili o raznih problemih, ki zadevajo našo manjšino v Italiji, kot so vprašanja šolstva, gnetni položaj

manjšine, borbevske problemi in podobno. V nadaljevanju so govorili tudi o neresenih vprašanjih zaposlovanja jugoslovanskih delavcev v Italiji. Predvsem kar zadeva zdravstveno varstvo, izobraževanje otrok ter delavcev in podobno.

Končno so med pogovori načeli vprašanje vrnitve obali nekaterih umetniških slik ter arhivov, ki so jih odpeljali med vojno v Italijo. Ves čas pogovora so domači predstavniki poudarjali, da v najrazličnejših oblikah kontaktirajo s sosednjim področjem in skušajo najti za obe strani najbolj sprejemljive rešitve, kar je tudi v interesu dobrega sodelovanja in dobrga sosedstva med Jugoslavijo in Italijo nasprotno.

Veleposlanik dr. Jović se je zahvalil domačim predstavnikom za izjerno informacijo in obljubil, da bo o teh problemih, ki zadevajo obojestrano sodelovanje, kontaktiral z italijanskimi oblastmi. Takoj zatem se je naš veleposlanik sestel s predstavniki italijanske narodnostne skupnosti na obali. Pozno zvečer je dr. Jović odpotoval še v Sežano, jutri pa bo obiskal še Novo Gorico in Tolmin. L. O.

Letno zasedanje glavnega sveta «Assicurazioni Generali»

V Benetkah se je v teh dneh pod predsedstvom sen. Merzagore sestel na običajnem letnem zasedanju glavni svet zavarovalnice družbe «Assicurazioni Generali». Glavni svet je

največjo pozornost posvetil vprašanju velikih naravnih nezd in ustreznih tveganj zavarovalnice glede kritja škode zavarovancem. V tem smislu velja dodati, da so na svetovnem zavarovalniškem trgu razdelili v zadnjih letih desetine milijard dolarjev odškodnine za kritje škode, ki so jo povzročile naravne nesreče.

Nedvomno je to problem, ki teži zavarovalnice in zato so na zasedanju poudarili potrebo po ustanovitvi v vseh vrstah zavarovalnih rezerv za vse vrste zavarovalnih cikličnih okoliščin katastrofalnega značaja. Vzpostaviti se mora tudi tveganje, ki nastane s tem, da če daljša časa čuti potrebo po vzpostavitvi trdnega sodelovanja na mednarodnem nivoju. V tem okviru je glavni svet zavarovalnice pozitivno ocenil poudaritev EGS za doseg sodelovanja med evropskimi zavarovalnicami in za ustanovitev integriranega evropskega zavarovalniškega trga.

Šolski skrbnik obvešča

Šolski skrbnik obvešča, da so na oglašeni deski na skrbništvu objavljene pokrajinske lestvice neučene osebe na srednjih šolah za šolsko leto 1975-76. Rok za morebitne prizive zapade 20. oktobra. Rok za vlaganje prošnje za suplenice (te je treba nasloviti na ravnatelje posameznih šol) bo zapadel 20 dni po objavi dokončnih lestvic.

Skrbnik hkrati obvešča, da so na oglašeni deski objavljene tudi lestvice v zvezi s tečaji CRACIS.

SINDIKALNO GIBANJE ŽELEZNIČARJEV

PO KONČANI STAVKI REDNI ODHODI VLAKOV

Nadomestne avtobusne vožnje v deželi

Sinoči se je zaključila enodnevna stavka, ki jo je oklical federacija železničarjev za vzhodno polovico Italije in torej tudi za tržaški železniški bazen.

Ker so stavko pravočasno napovedali, ni bilo velikih nevarnosti. Oblasti so sicer že pozvale potnike, naj odloži svoj odhod, za nujne primere pa je železniško ravnateljstvo organiziralo v zadnjih 24 urah kar 95 avtobusnih voženj na trasi med Trstom in Benetkami, v notranjosti naše dežele in do najbližjih mejnih prehodov.

Komaj se je stavka zaključila, je s tržaškega kolodvora brezhibno po urniku odpotoval vlak za Benetke in Lecce. Potnikov je bilo nekaj več kot običajno, vendar ni bilo opaziti gneče ali česa podobnega. Vlak je odšel s tržaške postaje ob pol desetih zvečer. Pol ure kasneje je odšel tudi vlak za Dunaj in Stuttgart, ki vozi preko Vidma, ob pol enajstih pa je odpotoval redni nočni vlak, ki povezuje Trst z Rimom in Turinom. Glede zveze z Rimom in Neapljem, resnici na ljubo, ni znano, če bodo vlaki v Laciju vozili redno, kar so na teh postajah samostojno opazovali s tečajnimi zamudami.

Večje težave so v tržaškem železniškem prometu zabeležili s prihodi. Vsi vlaki, ki jih je stavka ustavila v drugih italijanskih mestih, prihajajo na tržaško postajo z večurnimi zamudami.

Osamljeni fašisti

Vest, po kateri naj bi kmalu prišlo do sporazuma med Italijo in Jugoslavijo o dokončni ureditvi mejnih vprašanj, je ogromna večina tržaških javnosti sprejela s tistim zado-

voljstvom in realizmom, ki ga je ustvarila že več kot dvajset let odprta meja med obema državama. Običajne skrajne desničarske, nacionalistične in revanšistične sile so tudi tokrat ostale izolirane v svojem onemoglem nasprotovanju kakršnekoli sporazumu med Italijo in Jugoslavijo, ki naj bi končno dal tudi formalni pečat dejanskemu stanju. To se je pokazalo tudi sinoči, ko je nekaj sto tržaških in uvoženih fašistov MSI- DN dobilo od prefekturnih oblasti dovoljenje za javno zborovanje in celo za sprevod.

Kljub dušku, ki si ga desničarji vseh vrst dajejo že nekaj dni v tržaškem italijanskem dnevniku, in kljub temu, da so fašistični pobalini raztrosili po mestu letake z značilno hujšakšno in iredentistično vsebino ter pomazali mestne hiše s prav takimi gesli, se je na Trgu sv. Antona, kjer sta zbranim govorila znana fašistična veljaka De Vidovich in Petronio, zbralo neprijetno manj ljudi, kot so si organizatorji pričakovali.

Ob govornika sta se zaganjala predvsem proti italijanski vladi, jo obsodila izdajstva narodnih interesov in skušala s običajnimi in že davno ovrenimi tezami dopovedovati, da je ona B. še vedno italijanska. Seveda ni manjkalo izpadov proti socialistični Jugoslaviji in žalitev njenega predsednika, pa seveda hvalisanja znanega odstavljeneja iredentističnega škofa Santina in istočasnih napadov na Vatikan. Kljub temu, da sta si oba tribuna hotela izpljuvati dušo, nista izžvala kaj pravi navdušenja pri svojih poslušalcih, ki so očitno bili pod vtisom popolne osamljenosti.

Po govorih so se udeleženci zborovanja v sprevodu, med katerim so skandirali že običajne fašistične parole in žalitve, podali na Trg Unità da prefekturo, kjer so oddali nekakšno resolucijo z zahtevo po koni B. Tu se je vsa klavarna farsa končala z neslavnim razhodom.

Za zaščito fašističnih zborovalcev so karabinjerske in policijske sile zaščitile glavne dohode do Trga sv. Antona. Varnostne sile so prav tako v času zborovanja zaščitile nekatere izpostavljene stavbe v mestu.

Kot že ves protifašistični in demokratični Trst je fašistično izzivanje s posebnim letakom obsodilo večer tisti tržaška federacija obrabde proletarske enotnosti PDIUP, ki se je zavzela za večjo izolacijo fašistov ter za bolj odprto mejo za okrepitev prijateljskega med slovenskim in italijanskim življenjem.

Okrogla miza o boleznih srca

V nedeljo so se v našem mestu zaključili tradicionalni zdravniški dnevi, ki jih prireja tržaško zdravniško združenje s sodelovanjem medicinske fakultete tržaške univerze. V okviru tridnevnega zasedanja je bila zadnja dan na sporedu zanimiva okrogla miza, posvečena problemu srčnih bolezni, ki so se udeležili priznani zdravniki in kirurgi. Znano je namreč, da so obolenja koronarni v stalnem porastu in so zelo pogosto vzrok smrti ali invalidnosti. Prav zaradi tega obravnavajo te bolezni ne samo iz strogo zdravniškega, temveč tudi iz družbenega in gospodarskega vidika. To je bil tudi glavni namen o-

Meddeželni stiki na graškem sejmu

V Gradcu je bilo te dni vse živo, tudi zato, ker je v tekstu državnozborna volilna kampanja in je v številnem mestu govoril kancler Kreisky. Temu gre verjetno pripisati velika udeležba ljudi v paviljonih graškega velesejma in še posebej v standu naše dežele.

Priiložnost so izkoristili deželni gospodarstveniki, ki so navezali koristne stike z dejavniki gornje Stare in iz drugih avstrijskih dežel. S tem v zvezi naj omenimo srečanja deželnega odbornika Maura, predsednika tržaške trgovinske zbornice Caidassija in člana vodstva tržaške luške ustanove inž. Corbija s političnimi predstavniki gornje Stare.

Na srečanjih so najprej omenili pobratenje med Trstom in Gradcem ter izrazili upanje, da bo na osnovi gospodarskih interesov priložnost za pobratenje obeh dežel. Starejskim gospodarstvenikom so razdelili knjižice o kije investirati v naših krajih ter o kije investirati v naših krajih ter o kije investirati v naših krajih.

Kot vsako leto so prireditelji pripravili pester spored, ki se je pričel že ob 15. uri s daljšim koncertom godbe na pihala iz Brega. Pod mojstrskim vodstvom mladega dirigenta Viljama Slavca iz Doline, je pred vama tednom praznila kapelnsko mesto, je godba zaigrala razne koronacije, partizanske, slovenske narodne in druge skladbe. Nato sta napovedovala podpravlja prisotne v imenu občinske uprave in prošila za enominutni molk v počastitev padlih španskih rodoljubov.

Prvi točki kulturnega sporeda je sledila tržaška folklorna skupina «Stu lelia», ki je prikazala spet tržaških plesov. Sledilo je izvajanje dveh skladb orkestra folklorne skupine «Santa Gorizia», nato pa so plesali prikazali furianski vaski ples, ples Rezijske doline, kmečki ples «La Torotole» in po slovenski narodni polki zamišljeno koreografijo plesa.

Občasno sta pela dva pevca ob spremljavi omenjenega orkestra.

Po kratkem premoru je spet nastopila tržaška skupina z živahnim barjanskim plesom. Sledil je nastop mešanega pevskega zbora «France Prešeren» iz Boljuncu. Pod vodstvom Draga Jeržala je zapel sledeče pesmi: Pozdrav, Pozdravljena domovina, Kam si šla, Mi vstajamo, O mraku, Zapojmo pesmico in Bohor je vstal. Spet je prišla vrsta na slovensko folklorno skupino s šaljivim slovenskim plesom, nakar je goriška skupina predstavila še ljubezenski furianski ples, ples o pomladi, kmečki ples salonske noše in za konec ples z metlo. Vmes je občinstvo zabaval orkester folklorne skupine. Zadnji plesi so pripadali tržaški folklorni skupini, ki je prikazala nekaj živahnih in šaljivih gorenjskih plesov. Nato je igral ansambel «Pomlad», ki je poskrbel za veselo vzdušje do zaključka praznika. V. L.

V soboto in nedeljo je župnijski mladinski krožek priredil v Zgoniku ob praznovanju vsakega patrona sv. Mihaela praznik grozja, ki je letos doživel svoj drugo izvedbo. Praznik je ob botrovanju ugodnih vremenskih pogojev dobro uspel in privabil veliko obiskovalcev, čeprav je v oblikihih vaseh večina bila zaposlena s trgatvijo. V soboto so v župnišču odprli dve zanimivi razstavi, in sicer zbirko pretresljivih dokumentov, ki pričajo o trpljenju našega ljudstva med zadnjo vojno in razstavo del slikarja Antona Miheliča, ki se ukvarja s kraško tematiko. Domači župnik pa je zavrtel dva filma, ki ju je sam posnel in ki prikazujejo Rižarno ter posnetek s praznovanja 30-letnice osvoboditve pred spomenikom v Zgoniku. Zatem je na dvorišču pri Petelinovih sledila prosta zabava z ansamblom Lojze Furlana.

Nedeljo je po jutranjem slovesnem cerkvenem obredu mešani zbor iz Mirna uprizoril v cerkvi koncert na božnih pesmi ob sodelovanju operne pevke iz Ljubljane. Na prireditvenem prostoru pa je nastopil ansambel Lojze Furlana; koncertu je sledilo še vilno občinstvo ob kozarku pristne kapljice in ob raznih gastronomskih specialitetah, med katerimi naj omenimo karstostone kraske štrudle, ki so sli gostinice zelo v slast. Bogat sročeval je razveselil nekatere goste, ki so med drugim prejeli dva prsta in zapeljavo uro, vendar je bilo tudi več taložnih nagrad. Razpisano je bilo tudi tekmovalstvo, kateri domači vinogradniki prinese največji grozd. Prvo mesto - zlati grozd - je prejel Mirko Skupek iz Koludrove, čigar grozd je bil najdaljši.

V četrtek, 2. oktobra, bo ob 18. uri odzborova seja. Na dnevnem redu bodo: razprava o delu deželne komisije za slovensko šolo, o težavah na nekaterih šolah zaradi pomajanja prostorov ter o posvetu o šolstvu, ki ga je priredil SLOIL.

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

Poleg tega je odbor, na predlog predsednika De Carlija, določil 60 milijonov lir podpore Zavodu za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) v Trstu ter 70 milijonov lir za zavod za teritorialne študije (ISIE).

Na predlog odbornika Del Gobba je odbor določil 304 milijone za bonifikacijo in namakanje na Krminskem, medtem ko je pred nekaj tedni določil 600 milijonov podpore v isti namen v južni Furlaniji.

OB IZREDNO LEPIM VREMENU

Velika množica obiskovalcev na prazniku grozja v Boljuncu

Kulturni spored navdušil - Uspel tudi praznik grozja v Zgoniku

V nedeljo se je odvijal na boljuncski gorici 20. praznik grozja v organizaciji dolinske občinske uprave. Prelepo sončno vreme je privabilo mnogo ljudi. Avtobusi so neprenehoma privzajali meščane, pa tudi okoličane ni manjkalo. Dolge kače parkiranih avtomobilov so se vile po cestah, ki vodijo iz Boljuncu v Dolino, v Boršt in k tovarni velikih motorjev. Občina je v pričakovanju navala pametno uredila enosmerni promet po dveh bližnjih cestah, ki peljeta v vas. Tako so se izognili velikim zastojem.

V občinskem kiosku so prodali okrog 10 stotov namiznega grozja in 7 hl mošta, katerega so nabavili pri dveh vinogradnikih iz Brega. Kot vsako leto so prireditelji pripravili pester spored, ki se je pričel že ob 15. uri s daljšim koncertom godbe na pihala iz Brega. Pod mojstrskim vodstvom mladega dirigenta Viljama Slavca iz Doline, je pred vama tednom praznila kapelnsko mesto, je godba zaigrala razne koronacije, partizanske, slovenske narodne in druge skladbe. Nato sta napovedovala podpravlja prisotne v imenu občinske uprave in prošila za enominutni molk v počastitev padlih španskih rodoljubov.

Prvi točki kulturnega sporeda je sledila tržaška folklorna skupina «Stu lelia», ki je prikazala spet tržaških plesov. Sledilo je izvajanje dveh skladb orkestra folklorne skupine «Santa Gorizia», nato pa so plesali prikazali furianski vaski ples, ples Rezijske doline, kmečki ples «La Torotole» in po slovenski narodni polki zamišljeno koreografijo plesa.

Občasno sta pela dva pevca ob spremljavi omenjenega orkestra.

Po kratkem premoru je spet nastopila tržaška skupina z živahnim barjanskim plesom. Sledil je nastop mešanega pevskega zbora «France Prešeren» iz Boljuncu. Pod vodstvom Draga Jeržala je zapel sledeče pesmi: Pozdrav, Pozdravljena domovina, Kam si šla, Mi vstajamo, O mraku, Zapojmo pesmico in Bohor je vstal. Spet je prišla vrsta na slovensko folklorno skupino s šaljivim slovenskim plesom, nakar je goriška skupina predstavila še ljubezenski furianski ples, ples o pomladi, kmečki ples salonske noše in za konec ples z metlo. Vmes je občinstvo zabaval orkester folklorne skupine. Zadnji plesi so pripadali tržaški folklorni skupini, ki je prikazala nekaj živahnih in šaljivih gorenjskih plesov. Nato je igral ansambel «Pomlad», ki je poskrbel za veselo vzdušje do zaključka praznika. V. L.

V soboto in nedeljo je župnijski mladinski krožek priredil v Zgoniku ob praznovanju vsakega patrona sv. Mihaela praznik grozja, ki je letos doživel svoj drugo izvedbo. Praznik je ob botrovanju ugodnih vremenskih pogojev dobro uspel in privabil veliko obiskovalcev, čeprav je v oblikihih vaseh večina bila zaposlena s trgatvijo. V soboto so v župnišču odprli dve zanimivi razstavi, in sicer zbirko pretresljivih dokumentov, ki pričajo o trpljenju našega ljudstva med zadnjo vojno in razstavo del slikarja Antona Miheliča, ki se ukvarja s kraško tematiko. Domači župnik pa je zavrtel dva filma, ki ju je sam posnel in ki prikazujejo Rižarno ter posnetek s praznovanja 30-letnice osvoboditve pred spomenikom v Zgoniku. Zatem je na dvorišču pri Petelinovih sledila prosta zabava z ansamblom Lojze Furlana.

Nedeljo je po jutranjem slovesnem cerkvenem obredu mešani zbor iz Mirna uprizoril v cerkvi koncert

NA POBUDO TRŽIŠKE OBČINE

SHOD PROTI FRANCOVEMU REŽIMU
NA TRGU REPUBLIKE V TRŽIČU

Udeležilo se ga je nekaj tisoč ljudi - Govorili so tržiški podžupan in sindikalisti

Po pohodu po glavnih ulicah se je sinoči zgrnilo na Trg republike v Trzinu nekaj tisoč ljudi, da bi s svojo prisotnostjo na zborovanju izpričali svoj protest proti krvavemu Francovemu režimu. Shod je sklical občinska uprava v Trzinu skupno z ostalimi občinami tržiškega okoliša in v sodelovanju s sindikalno federacijo, Združenjem bivših partizanov, demokratičnimi strankami KPI, PSI, KD, PSDI, PRI in PDUP in s tržiškimi kulturnimi društvi.

Demonstranti so nosili transparente, na katerih je bila izpričana obsodba Francovega režima. Na čelu sprevoda so korakali občinski stražniki s prapori številnih občin, za njimi pa so hodili župani z ovito trobojnico. S svojo prisotnostjo so hoteli župani poudariti, da je vse ljudstvo tržiškega okoliša enotno v boju proti vsakršnemu fašizmu.

Na govorniškem odru so se zvrstili podžupan Umberto Clapis, tajnik pokrajinske sindikalne federacije Elio Zuliani in tajnik kovinarskega sindikata Renato Papis. Govorniki so obsodili umor petih španskih rodojbov in zahtevali, naj italijanska vlada prekine diplomatske odnose s fašistično Španijo.

Ostre obsodbe najnovejšega fašističnega zločina v Španiji so objavili tudi tovarniški sveti številnih tovarov v Gorici, politične stranke in druge ustanove. Take izjave sta dali tudi mestni sekciji KPI in PSI v Gorici.

Na pragu je novo
šolsko leto

Na pragu je novo šolsko leto 1975-76. Več kot 9 milijonov učencev in dijakov bo jutri spet prestopilo šolski prag ter pričelo novo šolsko življenje. Tudi letošnje šolsko leto pa se pričena v zna-

menju nezadovoljstva, ki se kaže predvsem v pomanjkanju novih šolskih učilnic ter v neurejenosti šolskega učnega in neučnega osebeja. Za naše slovensko šolstvo na Goriškem pa se novo šolsko leto pričena še z večjim nezadovoljstvom, saj je prav pred kratkim šolsko ministrstvo ukinilo četrti razred trgovske šole ter pri tej odločitvi rabilo ista merila kot pri italijanskem šolstvu ter sploh ni upoštevalo specifične potrebe manjšinskega šolstva.

Kot je že običaj, se bo prvi dan pouka pričel s šolsko mašo. Učenci osnovnih šol v Ulici Croce in v Ulici Randaccio ter dijaki gimnazije - liceja, učiteljske ter trgovske šole bodo imeli mašo jutri zjutraj ob 9. uri v cerkvi sv. Ivana, nižješolci pa bodo šli ob 10. uri v stolno cerkev. Kar se tiče učencev okoliških osnovnih šol, bodo imeli maše po naslednjem urniku: Jamlje ob 8.30, Dol ob 10. uri, Dobrobo ob 9. uri, Sovodnje ob 9. uri, Pevma ob 8.30, Štnaver ob 9. uri, Števerjan ob 8.30, Standerž ob 9. uri, Podgora in Plešivo ob 10. uri, Vrhi ob 8.30, Škrlevo ob 9. uri ter Rupa ob 10. uri.

Premiera PDG v Solkanu
«Med štirimi stenami»

Drugi začenja Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici svojo novo gledališko sezono. Otvorja jo s premiero Iva Brnčiča «Med štirimi stenami». Predstava bo v dvorani PDG v Solkanu s pričetkom ob 20.15.

Žitajte
PRIMORSKI
DNEVNIK

KRONANA SO BILA DOLGA PRIZADEVANJA PODGORCEV

Ob množični udeležbi partizanov in antifašistov
v nedeljo v Podgori odkrit spomenik padlim v NOB

Domačini so za gradnjo spomenika prispevali 4000 delovnih ur - Materi padlih partizanov odkrili spomenik - Govorili so domačin Ivan Bregant, župan Pasquale De Simone ter poslanca A. Škerk in Isacco Nahoum - Na svečanost so prišli zastopniki iz Jugoslavije, predstavniki parlamenta, vojske in drugi

Večletni trud Podgorcev, ki so se hoteli z gradnjo spomenika oddolžiti svojem, ki so padli med narodnoosvobodilno borbo, je bil v nedeljo bogato poplačan. Na nedeljski svečanosti se je zbralo nekaj tisoč ljudi, ki so prihitali od vsepovsod; zastopniki izvoljenih italijanskih in jugoslovanskih oblasti so tudi s svojo prisotnostjo počastili ta vaški praznik, ki je dobil, ob 30-letnici zmage nad fašizmom, še posebno važnost.

Nedeljska svečanost je bila za res nekaj izrednega za Podgorco, to industrijsko predmestje Gorice, ki je nekoč imelo izključno slovenski značaj. Podgorci slovenskega in italijanskega rodu so se med borbo in tudi prej, v letih fašistične strahovlade, močno upirali fašizmu in ko je prišel čas, so množično odšli v partizanske enote. Junaki so se borili in veliko jih je padlo. Podgora je dala na oltar svobode kar 53 svojih sinov, ki so padli v partizanskih enotah, ki so umrli v nacističnih taboriščih ali pa za vojniški posledicami.

Tem trinpetdesetimi Podgorcem je posvečen spomenik, ki so ga domačini postavili prostovoljno v štirih tisoč delovnih urah in ki je bil v nedeljo odkrit.

Ze okrog devete ure so se ljudje pričeli zbirati na prostoru pred spomenikom in še več se jih je zbralo na drugem kraju v vasi, pred gostilno, ki je bila nekoč združna, in ki ji se danes domačini in tudi vsi delavci zaposleni v predelnici pravijo «Zadruga». Tu so se zbrali mladi dijaki in bivši partizanski borci, nosilci vencev in zastav, izvoljeni predstavniki občin

in zastopniki raznih organizacij in ustanov. Točno ob 9.30 je dolg sprevod krenil izpred Zadruga po glavni podgorški ulici v smeri spomenika. Najprej sta hodila dva fantiča, ki sta nosila slovensko in italijansko zastavo, za njima je korakala godba na pihala iz Anrovega, ki je igrala borbeno pesmi. Zatem sta hodila dva otroka v slovenskih nošah, za njima pa nosilci dveh velikih rdečih zvezd, tiste, ki je pritrjena na čepih slovenskih partizanov in one, ki so jo nosili garibaldinci. Več kot sto deklet in fantičev je nato korakalo v dolgih šestih vrstah. Fantiči in dekleta so bili oblečeni v bele, modre in rdeče majice na eni strani, v rdeče, bele in zelene na drugi, tako da so sestavljali dve valoviti zastavi.

Sledili so nosilci vencev, ki jih je bilo zelo veliko. Med njimi naj omenimo vence pokrajinskega odbora ANPI, podgorške sekcije tega združenja in številnih drugih sekcij, zlasti vseh onih, ki so na slovenskem področju goriške pokrajine. Omenimo naj še vence SKGZ, Slovenske prosvetne zveze, Zveze slovenskih prosvetnih društev in slovenske goriške mladine. Nato se vence generalnega konzulata SFRJ v Trzinu in Zveze borcev ter občinske skupščine iz Nove Gorice, vence številnih drugih ustanov, med katerimi tudi onega Slovenske skupnosti, in nato še vence nekaterih občin, med katerimi Sovodnje.

Za nosilci vencev so korakali podgorški pevci, za njimi pa več kot sto članov Tržaškega partizanskega pevskega zbora. Sledila je dolga vrsta občinskih praporov

iz skoro vseh občin goriške pokrajine tja do Gradača, zatem so hodili na čelu velikega števila ljudi zastopniki ustanov in organizacij. Omenimo naj tu generalnega konzulata SFRJ v Trzinu Ivana Renka s konzulom Marinkom Kosorjem, predsednika SKGZ Borisa Raceta s številnimi člani odbora, predstavnik pokrajinskega odbora ANPI Maria Fantinija - Sessa, Ladija Dornika, in druge, zastopnike vseh sekcij ANPI iz goriške pokrajine, župane skoro vseh občin Goriške, ki so nosili slavnostni trobojnikski pas. Med njimi naj omenimo Sovodnjanskega župana Jožefa Čečuta, doberdobskega Andreja Jarca, števno verjansko občino pa je zastopal podžupan Ciril Terpin. Prisotna je bila tudi delegacija Zveze borcev iz Nove Gorice in občinske skupščine Nove Gorice, ki sta jo vodila Franc Martinuzzi in Vlado Špančič. Prisotna sta bila tudi zastopnika vodstva SZDL iz Nove Gorice.

Prisotna je bila tudi delegacija občin in družbenopolitičnih organizacij iz Škofje Loke.

Po pohodu ob dolgem zidu predelnice so udeleženci sprevoda dospeli na kraj, kjer je postavljen spomenik. Tu jih je pričakalo veliko ljudi. Z oken hiš in z dreves so visle slovenske in italijanske zastave. Pred spomenikom so bili na častni straži mladi slovenski taborniki, na drogovih poleg spomenika so viseli goriški mestni prapor, rdeča, slovenska in italijanska zastava.

Medtem ko so se člani podgorškega in partizanskega zbora ter učenci in učenci podgorških šol postavili na prostorni oder, so na

drugo stran odra stopili predstavniki oblasti. Poleg onih, ki smo jih že prej omenili, dodajmo še goriškega župana Pasquale De Simone, senatorja Baccicchia in Marzula, poslance Škerka, Maroca in Menichina, delžna svetovalca Dejavina in Bergomasa, pokrajinske tajnike KPI, PSI, KD, in PSDI, prefekta dr. Polmaria, kvestorja dr. Zapponeja, poveljnika vojaškega področja generala Porcellija, poveljnika karabinjerjev (podpolkovnika Del Frateja, predstavnik partizanskih združenj ANPI in API.

Na drugi sta bila tudi občinska prapora občin Gorica in Trzin, ki so ju nosili mestni redarji, pred spomenikom pa je bil na častni straži oddelček italijanske vojske, pod vodstvom poročnika.

Svečanost je pričel predsednik odbora za postavitev spomenika Ivan Bregant. Prišel je svoj govor v slovenscini, nato ga je ponovil v italijanscini, pozdravil vse prisotne goste in zastopnike ter vse, ki so se tako masovno udeležili svečanosti. Po enominutnem molku je Bregant dejal: «Imena, vklesana na tem spomeniku, so imena tistih Podgorcev, ki so padli kot borci v narodnoosvobodilni vojni v slovenskih in garibaldinskih enot, kot talci pod streli okupatorja; dali so življenje v koncentracijskih taboriščih, v ječah in v zloglasnih okupatorjevih mučnicah za doseg največjih človeških idealov: svobode in družbene napredka. Ko se klanjamo njihovemu spominu, so naša čustva na strani svojcev, katerih rane se v tridesetih letih še niso zacelile. » Nato se je Bregant zalval podjetju Bustese, ki je odstopilo prostor za spomenik, arhitektu Ceju za načrt spomenika in kiparju Nemcu za skulpturo, domačinom, ki so opravili nad 4.000 prostovoljnih ur dela, posameznikom in podjetjem, ki so finančno pomagali, da se je uresničilo delo, ki se je pričelo v letu 1972.

Bregant je nato prebral verz, ki jih je napisal briški rojak Bruno Podversič, in ki so vklesani na plošči na spomeniku: «Posejani vsepovsod so vam, Igrobovi, kri prelili ste in bratstvo nam, [skovali, zvesti bomo ciljem Vašim mi ostali, trdno združeni borec se za pravico, mir, svobodo in sožitje med rodovi.» Ko je te uvodne besede ponovil tudi v italijanscini, je Ivan Bregant povabil vdovo padlega Angelo Svečerič in vdovo ter mater padlih Marjijo Bentivoglio, da odkrijeta spomenik. Po igranju državne himne in po enominutnem molku, je domači župnik Mirko Mazora blagoslovil spomenik in prebral pozdravno pismo goriškega nadškofa mons. Cololina, ki se ni mogel udeležiti svečanosti zaradi drugih obveznosti. Potem ko je godba zaigrala slovensko žalostinko «Zrtvam» in ko so predstavniki organizacij položili vence pred spomenik, je sledil kulturni nastop.

Najprej je nastopil pred kratkim obnovljeni podgorški pevski zbor, ki ga je najprej vodil Dori Klavčič, nato pa Marjan Ciglič. Zbor je zapel pesmi «Sonce» in «Na oknu» ter italijansko «Un vessillo in alto sventato». Sledil je nastop podgorških otrok, ki sta jih vodila učitelj Mladen Uršič v recitacijah, v zboru pa učiteljica Dora Maraž - Uršič. Otroci so se lepo izkazali in željo po vsakem nastopu ploskanje, vse napovedovanje je bilo dvojezično.

Nato so prišli na spored priložnostni govori. Prvi je stopil pred mikrofonsko goriški župan Pasquale De Simone.

Goriški župan Pasquale De Simone je v svojem govoru dejal, da je podgorški spomenik predvsem simbol, stalni predlog za ideal človeškega bratstva in svobode, spomin na čase, ko se je tu ljudstvo borilo za življenjski obstoj. Sodelovanje delovnih ljudi in vsega prebivalstva Podgorci pri gradnji spomenika obnavlja tiste ideale, ki so ljudi združevali v času odpornosti. Različna jezika in kulture so se pred 30 leti tu skupno znašli, čeprav sredi nesporazumov in napak v borbi za resnično demokracijo in spoštovanje človeških vrednot v odporu proti vojnam. Gorica je spet našla — je dejal župan — svojo vlogo posrednika miru in sporazumevanja med sosednimi narodi. Hočemo tu, skupno s prebivalstvom Podgorce, obuditi spomin na veliki trenutke človeške in evropske zgodovine. Samo tako bomo lahko razumeli naš čas, je zaključil svoj govor goriški župan.

Po županovem nastopu je imel govor v slovenscini poslanec Albin Škerk. «Ko odkrivamo ta spomenik svojim padlim junakom, ob tridesetletnici osvoboditve», je dejal, «slušimo odmev krika antifašističnih španskih borcev, ki so jih včeraj jutraj ustrelili Francovi krivniki. Pet borcev za svobodo španskega in baskovskega ljudstva je bilo umorjenih, ker so ljubili svoj narod in se bojevali za zrušitev poslednjega fašističnega režima v Evropi. Proti smrtnim obsodbam se je dvignil, iz vseh strani sveta, močan protest svobodoljubnih narodov Španskega ljudstva ne bo pozabilo svojih junakov, kot ne bomo mi pozabili naših junakov Tomažiča. Bivovca in drugih. Naj bo to naše partizansko slavo obenem tudi so-

lidarnostna manifestacija z vsemi borci, ki se bijejo proti krutemu Francovemu režimu.»

Nato se je Škerk spomnil tudi vseh Podgorcev, ki so sodelovali v partizanskem gibanju in onih, ki so padli ter dejal, da moramo budno čuvati pridobitve NOB. Potem pa je dejal, da je razveseljivo dejstvo, da se sklepa dokončni sporazum o meji med Italijo in Jugoslavijo. Tako bo odstranjena zadnja ovira za dobro sosedstvo in od tega sporazuma pričakujemo, kot slovenska narodnostna skupnost, znaten doprinos k našemu boju za doseg globalne zračitve in priznanja vseh naših pravic.

Govor v italijanscini je nato imel Isacco Nahoum, bivši partizanski komandant in predstavniki osrednjega vodstva ANPI, ki je omenil, da so se tu pred 32 leti ustanovile prve italijanske partizanske enote, ki so se potem razširile v močno partizansko vojsko, v sklopu katere so delovale brigade Garibaldi, Matteotti, Giustizia e Libertà in druge. «Nismo pozabili naših žrtv», je dejal Nahoum, «kot nismo pozabili milijonov žrtv fašizma v vsej taktat zasluženi Evropi, v Jugoslaviji, na Poljskem, v Sovjetski zvezi in drugod.»

Ostro je Nahoum obsodil sobotni zločin v Španiji in dejal, da je bil lani fašizem strel na Portugalskem, da je treba sedaj fašizem streliti tudi v Španiji. «Fašisti hočejo še danes spekulirati v Rimu, ob napovedi skorajšnjega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo», je dejal Nahoum, «Vi pa teh spekulacij ne sprejemate, ker živite ob najbolj odprti meji v Evropi, kjer ste prijateljstvo med narodi gradili na podlagi krupnega prijateljstva med Slovenci in Italijani, ki so skupno padli za svobodo. Mi hočemo, da bo ta meja s sporazumom še bolj odprta, zato je treba fašiste izolirati.» Sledil je kratek nastop Tržaškega partizanskega pevskega zbora, ki ga je vodil Oskar Kjuder. Zlasti je vžgala španska partizanska borbeno pesem. Nekaj borbenih pesmi je zaigrala tudi godba na pihala iz Anrovega, ki jo je vodil Franc Žižmond.

Ljudje se niso in niso hoteli raziti. Ogledovali so si spomenik, se pogovarjali, obujali spomine, zlasti med nekdanjimi partizanskimi tovariši. Prireditveni odbor je pripravil sprejem za goste na dvorišču Pri županovih. Gostom so postregli z domačimi slaščicami, domačim vinom in briškimi grozdjem.

Popoldne je imel Tržaški partizanski pevski zbor koncert, ki ga je poslušalo precej ljudi. Podgora je bila živa do večernih ur.

Na predvečer, v soboto, je po vseh vaških ulicah igrala anhovska godba na pihala, na prostoru pred šolo je domača mladina prižgala kresove, pred spomenikom padlim pa sta člana Stalnega gledališča iz Trsta, Mira Sardočeva in Stane Starešinič, imela partizanski recital, ki je vzbudil navdušenje številne publike.

SREDNJEVROPSKA KULTURNA SREČANJA

Prof. E. Cevc o slovenskem impresionističnem slikarstvu

Prof. Milko Rener je govoril o slovenskih slikarjih na Goriškem

Na jubilejnim, desetem srednjeevropskem kulturnem srečanju, ki se je začelo v soboto ter se bo zaključilo danes popoldne, so ugledni strokovnjaki v likovni umetnosti iz osemih držav seznanili zborovalce z umetniškimi snovanji v svojih delah. Tako je že v soboto, takoj po uvodnem poročilu, spregovoril ugledni slovenski strokovnjak na tem področju, znanstveni svetnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. Emilijan Cevc. Govoril je o začetkih moderne slovenske likovne umetnosti, ki sovpada z izredno ustvarjalnim razdobjem slovenskega naroda v času formiranja njegovega naroda v času formiranja njegovega naroda. Profesor Cevc je poudaril, kako pomembno etapo je v razvoju slovenskega slikarstva odigral impresionizem, umetniška smer, ki sicer ni imela revolucionarnega značaja. V tem razdobju so delovali Subic, Karinger, Vesel in Kolbica, umetniki, ki so se osvobodili akademizma, kakor tudi Jakopič, osrednja osebnost v tem razdobju, ter Grohar, Jama in Sternem. Izplejale teh impresionistov so v prvem povojnem času zrasli številni likovni umetniki.

V nedeljo so spregovorili še predstavniki Madžarske, Češkoslovaške, Poljske, Italije in Avstrije. O slovenskih slikarjih na Goriškem v prvem tridesetletju našega stoletja je spregovoril prof. Milko Rener, profesor na slovenskih šolah v Gorici. Govornik je poudaril, da je impresionizem zapustil globoko in bila zakoten prostor. Nesreča je hotela, da je goriški prostor doživel dvojno katastrofo, ki je neusmiljeno posegla v obetaven kulturni razvoj: najprej svetovno vojno, potem pa fašizem. V živahnem kulturnem vrtnu tega časa so se zvrstili najprej besedni ustvarjalci (Gregorčič, Gradnik, Pregelj in

Ob robu
«Mitteurope»

Srednjeevropska kulturna srečanja, ki so jim zaradi mednarodnih razsežnosti dali iz pozabe privlečen naziv «mitteuropejska» srečanja, obhajajo letos prvi zaokrožen jubilej, svojo desetletnico. V tem razdobju so mednarodno priznani strokovnjaki z različnih področij včasih bolj včasih manj uspešno prikazovali kulturna snovanja v nekdanjem avstro-ogrskem imperiju ter njihove razvojne poti in nove smeri o poznejšem in sedanjem času.

Skozi vse te manifestacije si je Gorica iskala svoj prostor v naši državi ter svoj položaj v sedanjem srednjeevropskem življenju. Prav gotovo je ta pobuda prispevala k premagovanju izolacije našega mesta ter k navezovanju gospodarskih, kulturnih in tudi osebnih stikov s stvarnostjo v našem bližnjem in bolj oddaljenem zaledju.

Največje pa v teh kulturnih manifestacijah, ki so se porodile v določenem političnem okoliščju, imajo namen, da poleg širših družbenih koristi zasledujejo tudi koristi določene politične skupine, naša narodnostna skupnost kakor tudi delež tukajšnjih Slovencev pri oblikovanju kulturne podobe goriške preteklosti in sedanjosti, nista bila zadostno ovrednotena, da ne rečemo celo prezrta.

Morda je bilo to odvisno od tega, ker k sodelovanju nismo bili povabljeni, morda tudi zato, ker do tribune sami nismo našli poti. Te pomankljivosti ne more zmanjšati niti uspešno sodelovanje uglednih predstavnikov kulture matičnega naroda na srednjeevropskih kulturnih srečanjih.

Zato si zastavljamo vprašanje, če ne bi kazalo poiskati način, kako dati primeren poudarek našemu narodnemu utripu in kako na tako zanimivem področju kot je naše, kjer se stikata dva svetova, spodbuditi širše napredne miselnosti tokove, da si ustvarijo svojo tribuno.

Kino

Gorica

VERDI 17.15-22.00 «Terremoto». C. Heaton in A. Gardner. Barvni film. CORSO 17.00-22.00 «La polizia ha le mani legate». A. Kennedy in S. Spreitzer. Barvni film. MODERNISSIMO 17.30-22.00 «Alice non abita più qui». E. Burstyn in K. Kristofferson. Barvni film. CENTRALE 17.15-21.30 «Agente 007 in una cascata di diamanti». S. Connerly. Barvni film. VITTORIA 17.00-22.00 «Esotica, erotica, psicotica». S. Venturini in E. Remberg. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Trzin

EXCELSIOR 16.00-22.00 «L'inferno di cristallo». Barvni film. PRINCIPE 17.30-22.00 «Il poliziotto della brigata criminale». Barvni film.

Nova Gorica

SOCA «Do des'ka den», japonski barvni film ob 18.30 in 20.30. SVOBODA «Ryanova hči», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00. DESKLE «Fra diavolo», ameriški film ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in nočjo je v Gorici dežurna lekarna Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in jutri ponoči je dežurna lekarna Alla Salute, Ulica Cosulich, tel. 72-480.

SREDNJEVROPSKA KULTURNA SREČANJA

Prof. E. Cevc o slovenskem impresionističnem slikarstvu

Prof. Milko Rener je govoril o slovenskih slikarjih na Goriškem

Bevk), potem pa likovniki kot so bili rodbrina Santelj, Tratnik, Kos, Cargo, Spacapan, Pilon in Mušič ter glasbeniki Fajgelj, Komel, Braut, Kogoj, Bravničar, Vodopivec. Iz teh skupin sodijo Pregelj, Pilon in Kogoj v sam vrh slovenskega impresionizma. Prof. Rener je prikazal zborovalcem neposredno povezavo cele vrste slovenskih slikarjev z Gorico, bodisi da so se v Gorici rodili, ali pa, da so v njej delovali. Njegovo poročilo bomo objavili na naši kulturni strani.

Smrtne posledice prometne nesreče

V noči od nedelje na ponedeljek, okoli 1. ure, se je v Ulici Lungo Isonzo pripetila huda prometna nesreča, pri kateri je ena oseba izgubila življenje, drugo pa so sprejeli v goriško bolnišnico. Zasebni avtomobil fiat 128 G 58891, je vozil 33-letni delavec Mario Giusto iz Ulice Sile 13 z mesta 9. avgusta proti Strazicam. Z njim se je peljal tudi njegov 50-letni stric Adelchi Giusto iz Ulice Sile 9. Iz še neznanih vzrokov je vznikel nadomada izgubil nadzorstvo nad avtomobilom in se silovito zaletel v prikolico parkirane tovornjaka, lasti Cirila Vidica iz Ulice Paolo Diacono 15. Ob ponesrečenca so takoj odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so Adelchiju ugotovili možganski pretres, udarec v prsni koš ter poskodo na desni roki, zaradi česar so ga sprejeli za 15 dni na zdravljenje. Njegovemu nečaku pa so ugotovili lažji možganski pretres. V jutranjih urah se je Adelchijev stanje poslabšalo, okoli 10. ure pa je izdihnil. Zdravniki menijo, da je smrt nastopila zaradi notranjih poškodb.

šola je moja
in hodim v šolo
oblečen kot se mi zdi

mladini je vseh
oblačiti se po modi
to pa veliko stane.....

če pa dobiš loden
s kapuco in volneno podlogo

po 14.900 lir in + «eskimo» s krzneni
podlogo in to vseh mer v plavi - zeleni
in beige barvi po 9.900 lir, majico «ciclista» v modnih barvah
od 1.750 lir, vzorčaste dokolenke po 550 lir
žametne hlače po 3.500 lir ter +

s tem lahko
zadostiš željam
svojega otroka

za bolj odrasle ti predlagamo

majico «ciclista» v modnih barvah po 1.950 lir,
žametne jeans v modnih barvah po 7.900 lir,
jopo jeans s krzneni podlogo Lola 20
po 9.900 lir, loden po 25.000 lir

po teh cenah se oblačimo po modi!!

GRANDI MAGAZZINI
IL LAVORATORE
Korzo Saba 15 Trst

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

BOKS

JUTRI (OB 3.15) V MANILI

V poslednjem «srečanju stoletja» Ali favorit proti Joeju Frazierju

Oba boksarja bosta dobila rekordno nagrado - Ali bo vnovčil 7 milijonov dolarjev

MANILA, 29. — V sredo jutraj (ob 3.15 po italijanskem času) se bosta v Manili v teški boksaški kategoriji v poslednjem «srečanju stoletja» ponovno spoprijela Cassius Clay ali Muhammad Ali in Joe Frazier, trenutno dva najboljša boksarja v tej kategoriji.

Kot običajno bosta oba boksarja dobila izredno vsoto denarja. Ali bo vnovčil rekordno vsoto 7 milijonov dolarjev, Frazier pa tri milijone dolarjev. Srečanje bo v Manili, ker se bosta tako oba ameriška boksarja izognila nevarnostim v zvezi s teški, mi takсами, ki so se take dvoboje na dnevnem redu v ZDA.

Tako Ali kot Frazier se že dlje časa pripravljata v Manili za to srečanje stoletja. Frazier ni spremenil svojega načina treninga. V glavnem je posvetil svojo pripravo na ojačanje udarcev in trebusnih mišic. Malo pozornosti pa posveča igri nog, v tem pa je Ali pravi mojster.

Ali pa se je temeljito telesno pripravil, obremen pa ni tudi tokrat. Opostil svojega običajnega predtekmovalnega «showa». Stalno zmerja svoje naspornike čes da jih bo porušil že v prvih krogih.

Sicer smo že vajeni takih Alijevih povdovig, ki pa na Filipinih in v ZDA še vedno nalezijo na veliko reklamo in zanimanje. Da je Ali izreden boksar, o tem ni dvoma. Tudi v jutrišnjem srečanju je volik favorit za zmago, kajti njegov naspornik Frazier se le s težavo premika po ringu, čeprav razpolaga s silovitimi udarci.

Ze dejstvo pa, da je Ali že celo desetletje na površju v tej kategoriji, jasno kaže, da doživlja poklicni boks hudo krizo.

NOGOMET

EVROPSKA POKALNA PRVENSTVA Težki preizkušnji za Napoli in Vojvodino

Jutri bodo odigrali v raznih evropskih pokalnih prvenstvih povratna srečanja prvega kola. Na teh prvenstvih je zaposlenih tudi več italijanskih in jugoslovanskih enajstere.

Pokal prvakov

Juventus bo igral doma proti CS KA iz Sofije. V prvem srečanju so turinski nogometaši izgubili z golom razlike 1:2. Naloga varovancev trenerja Parole torej ni zapetena. Turinčanom zadostuje zmaga z 1:0 ali z dvema goloma razlike.

Jugoslovanski zastopnik v tem tekmovanju Hajduka iz Splita si je praktično zagotovil napredovanje v drugo kolo že v prvi tekmi, saj je v gosteh zanesljivo odpravil Floriano z Malte.

Jeleni in Meneghin sta bila vsa ta leta naspornika. Kot v reprezentanci tako bosta tudi letos oba močna košarkarja igrala skupaj pri Mobilgirgi. Doslej pa kaže, da tudi prihod tržaškega košarkarja v vrste Mobilgirgi ni dosti koristil. Mobilgirgi je bil tudi v Bologni na mednarodnem turnirju zadnji

«Sramota»

«Sramota» je nekdo napisal o italijanski reprezentanci

NOGOMET

PO SOBOTNEM NEUSPEHU V RIMU

Enajst milijard sramote...

Pokalna tekma s Finsko odkrila hude napake v italijanskem nogometu - Nujno bo treba reorganizirati ves italijanski šport - Finci bi si zaslužili zmago

Dan pred tekmo s Finci je eden od zveznih selektorjev italijanske reprezentance Fulvio Bernardini dejal, da bo Italija zmagala s 3:0 in morda še kaj več.

Finski amaterji so dopotovali v Rim brez vsakršnega «hrupa». Na Finskem je nogomet le malo popularen. Naj omenimo le, da si je v Helsinkih ogledalo pokalno tekmo s Poljsko le 2640 ljudi, da je še vedno narodni športni heroj slavni atlet Paavo Nurmi, da je finski dnevniki skoraj prezirali sobotno tekmo z Italijo. Potem pa je jasno, proti kakšni reprezentanci so igrali «Mister dve milijardi» in ostali.

V soboto pa se je pokalno srečanje med Italijo in Finsko v Rimu končalo brez gola. In ne samo to: Finci bi si celo zaslužili zmago. Enajst razočaranih milijonov je zapustilo rimski stadion, medtem ko je množica 50.000 navijačev bučno izražala svoje varovanje, ki so tako dokončno izločili iz tega prvenstva.

Finski amaterji pa so marali pohiteti v stlačilnice, saj so morali že v ponedeljek na delo: vratar Hieta je elektrifikar, branilec Kymalainen je uradnik, Rissanen je celo sodnik itd.

Po našem mnenju, ni sramotno igrati neodločeno s poštovanim in športnim naspornikom, kot so bili v soboto Finci, sramotno je, da se ni znal v vseh teh letih reorganizirati italijanskega nogometa. Še v večji meri pa je sramotno, da ves italijanski šport živetar na račun «psevdonogometašev» (glej «Totocalcio»). Medtem ko so v ostalih evropskih državah strokovno začeli šudirati nogomet (Poljska, SZ — Dinamo Kijev, Nizozemska itd.), pa se v Italiji še vedno reklamirajo nogomet s polemikami, kot so: Rivera - Buticchi, Chinaglia, celo z menihom Eligio; ko neki nogometaš kot Savoldi velja dve milijardi lir; ko Libera zasluži v enem mesecu več kot vsa poljska reprezentanca v enem letu; ko Buticchi zapusti predsedniško mesto Milana, potem ko je izjavljal, da mu je nogomet življenjska hrana, za kopico milijonov; ko beremo in slišimo vse to, potem pa je jasno, da je postal italijanski nogomet le velika burka.

Spodrslijaj ne preseneča

Če upoštevamo vse to, kaj bi se torej čudili, če je Italija remizirala z enajstimi amaterji, za katere pa je nogomet le športna panoga in pristna rekreacija. Kaj torej napraviti, da se popravi trenutno katastrofalno stanje v italijanskem nogometu? Treba je predvsem temeljito reorganizirati ves italijanski šport. Nogomet naj ne bo samo ogromni nedeljski cirrus za razočarane državljane, ki se zbirajo na stadionih, da pozabijo na vsakodnevne težave. Stadion in igrišča naj bodo predvsem razpolago vsem državljanom, a ne samo za navijanje, temveč za neposredno športno udeleževanje. Le tako se bo odpravilo rakovano italijanskega nogometa - «divizem» - širša masa bo neposredno znala ceniti in ljubiti to športno panogo. Iz širše mase pa se bo

Peta skupina

IZIDI: Poljska 1:2, Finska - Nizozemska 1:3, Poljska - Finska 3:0, Nizozemska - Italija 3:1, Italija - Poljska 0:0, Finska - Italija 0:1, Nizozemska - Finska 4:1, Poljska - Nizozemska 4:1, Italija - Finska 0:0.

Lestvica

Poljska 4 3 1 0 9:2 7
Nizozemska 4 3 0 1 11:7 6
Italija 4 1 2 1 2:3 4
Finska 6 0 1 5 3:8 1

Prihodnja kola

Nizozemska - Poljska (15. 10.), Poljska - Italija (26. 10.), Italija - Nizozemska (22. 11.).

8. KOLO PRVE ZVEZNE JUGOSLOVANSKE NOGOMETNE LIGE

Prvi spodrslijaj Crvene zvezde Tesen poraz ljubljanske Olimpije

Beograjčani še vedno na prvem mestu lestvice - Pet golov Hajduka

V osmerem kolu prve jugoslovanske nogometne lige je prišlo do presenečenja: Čelik je namreč doma zaustavil Crveno zvezdo, ki je bila do nedelje z neporažena in je v sedmih kolih zbrala prav toliko zmag. Beograjskemu klubu torej ni uspelo premagati svojega starega rekorda iz zaporednih zmag. Leta 1950 je namreč Crvena zvezda osvojila sedem zaporednih zmag, to ji je uspelo tudi letos, v tekmi s Čelikom pa se je izredna serija uspehov beograjskega moštva ustavila. Kljub temu pa so Beograjčani še vedno zanesljivo na prvem mestu lestvice s tremi točkami prednosti pred tradicionalnim naspornikom Hajdukom iz Splita.

Splicani so v tem kolu končno zaobeležili zanesljivo zmago. Doma so namreč premagali Željeznica s 5:1.

V gosteh pa sta slavila Dinamo iz Zagreba in Partizan iz Beograda. Partizan je tako skupno z Beogradom na

tretjem mestu lestvice, Dinamo pa se je povzpela na sedmo mesto.

Ljubljanska Olimpija pa je doživela v Novem Sadu tesen poraz. Vojvodina je namreč zmagala z 2:1 in je tako za točko na lestvici prehitela Ljubljancane, ki bodo v prihodnjem kolu igrali doma proti Veležu. Tekma v Novem Sadu je bila dokaj izenačena in Olimpija je tudi imela zvrhano mero smole. Prosen je namreč v 18. minuti igre zakrivil avtogol, stanje je

Dusan Savić se tokrat ni vpisal med strelce in Crvena zvezda je tako v letošnji prvi jugoslovanski ligi doživela svoj prvi poraz po sedmih zaporednih zmagah

nato v drugem polčasu popravil Rožić, zmagoviti gol za domačine pa je dal Novoselac in Olimpija je morala tako poražena z igrišča. Jugoslovansko prvenstvo postaja že po osmih kolih zanimivo in izenačeno. Na sredini lestvice je kar deset ekip, ki imajo od 9 do 7 točk. Oster boj pa se obeta tudi na dnu lestvice, kjer sta trenutno zadnja s štirimi točkami Vardar in Radnički iz Niša.

V nedeljo start A lige

V nedeljo bo start prve italijanske nogometne lige. Po neuspehu v pokalnem prvenstvu bodo tako lahko itali-

V NEDELJO, 5. OKTOBRA, ZAČETEK PRVENSTVA PRVE ITALIJANSKE KOŠARKARSKE LIGE

Forst in Mobilgirgi v ospredju Američani slabši, talentov ni

Cinzanu (bivšemu Innocentiju) bo trda predla - Težka naloga za videmski Snaidero

V nedeljo, 5. oktobra bo start v prvi italijanski košarkarski ligi. Dvanajsti ekip se bo potegovalo v prvem delu za šest mest, ostalih šest ekip pa se bo borilo v drugih dveh skupinah za ponovno napredovanje v A-1 ligo.

Formula enaka

Kot vidimo, je ostala formula italijanskih prvenstev nespremenjena. Lani se je to «ponesrečeno» formulo čez noč izmislil predsednik FIP Coccia. Z novo formulo se niso strinjali ne trenerji, igralci, novinarji. Košarkarskim magnatom pa je bil nov sistem igranja všeč. To pa je bilo za Coccio dovolj, tako da bomo tudi letos imeli dva dela prvenstva. Trenutno je v A-1 ligi 12 ekip, v A-2 ligi prav toliko. Po prvem delu prvenstva se bo prvih šest moštvev, skupno s prvotirščinoma ekipama A-2 li-

ge, potegovalo za državni naslov. Ostala moštva bodo razdelili v dve skupini. Zadnja ekipa iz vsake skupine bo nazadovala v B ligo, prvi dve iz vsake skupine pa se bosta pridružili skupini najboljših.

Nova imena, isti igralci

Nekatera znana imena italijanske košarke so prenehala z delovanjem v tej športni panogi. Ignis, ki je več let osvajal vsemogoče naslove, je postal Mobilgirgi; Innocenti je postal Cinzanu; Sacchi Chinamartini. V A-2 ligi je Lloyd Adriatico postal Pallacanestro Trieste, Maxmobili Pesaro Scavolini, Pintinox Lezio.

Kot vidimo, več sprememb z imeni, novih igralcev pa ni. Zaradi pomanjkanja denarja letos ni bilo večjih nakupov. Nekatera moštva, kot bivši Innocenti, pa so kar čez noč izgubila kar prvo peterko. Cinzanu, bivši Innocenti, je namreč prodal Bariviero Jollyju. Jellinija Mobilgirgiu. Vecchia-ta IBP Romi. Forst je odslavljal ne-discipliniranega Farino, ki ga je najel Mobilquattro. V A-1 ligi ni bilo bistvenih sprememb. Favoriti za prvih šest mest pa naj bi bili: Forst, Mobilgirgi, Sindyne, Mobilquattro, Sapor in Jolly Forli.

Američani slabši

Slavna ameriška trojka «M» je od-potovala v ZDA. Mislimo na Morseja, McMillena in McDanielsa. Bili so to tri izredni košarkarji, in predvsem Morse je bil za vzor vsem mladim italijanskim igralcem. Za Mobilgirgi pomeni odhod tega odličnega košarkarja veliko izgubo, kajti novi Ameri-can Campion je le blede senca slav-nega Boba.

Na splošno pa so vsi novi Američani slabši od svojih predhodnikov. O-glejmo si posamezne Američane v raznih moštvih:

Brill — John Sutter (rojen leta 1949, visok 205 cm, pivot).
Brina — Robert Lauriski (1951, 201 cm, pivot).
Chinamartini — John Laing (1951, 208 cm, pivot).
Cinzanu — Lonnie Shelton (1955, 204 cm, pivot).
Forst — Robert Lienhard (1948, 210 cm, pivot).

janski navijači spet uživali ob tekamah prvotigašev.

PARI 1. KOLA (5.10.)

Ascoli — Fiorentina
Bologna — Torino
Inter — Cesena
Juventus — Verona
Napoli — Como
Perugia — Milan
Roma — Cagliari
Sampdoria — Lazio

«UNDER 23»

Finska — Italija 2:3 (2:1)
HELSINKI, 29. — V Helsinkih sta se pred 423 gledalci pomerili reprezentanci Finske in Italije izpod 23 let. Zmagali so Italijani z golom razlike. Končni izid je bil namreč 3:2 za «azurre», ki pa so bili po prvem polčasu v zaostanku (1:2). Za Italijane je bil dvakrat uspešen Casarsa, odlični gol pa je dal Maldera, za domačine je oba gola dal Heiskanen.

KOŠARKA

TURNIR V BOLOGNI

Slavje Jugoplastike Jerkov daleč najboljši

Na drugo mesto se je uvrstila domača peterka

BOLOGNA, 29. — Jugoplastika iz Splita je na mednarodnem košarkarskem turnirju zanesljivo osvojila prvo mesto. Nedvomno je bil ta turnir najkakovostnejši pred začetkom prvenstva tako v Italiji kot v Jugoslaviji. Udeležba je bila namreč izredno kakovostna in dejstvo, da so bili Splicani prvi, zgovorno kaže, da je jugoslovanska košarka ena najboljših v Evropi. Ne gre namreč pozabiti, da nastopajo Jugoslavlani brez tujih košarkarjev.

Jugoplastika je na tem turnirju odpravila vse svoje naspornike (igralo se je namreč po italijanskem sistemu). V zadnjem odločilnem srečanju so Tvrđić in tovariši premagali še Forst, italijanskega in interkontinentalnega prvaka, in so tako neporaženi ostvoji prvo mesto.

Na drugo mesto se je uvrstil domači Sindyne, ki je v nedeljo odpravil Mobilgirgi, tretji je bil Forst, zadnji pa varovanci trenerja Gambe.

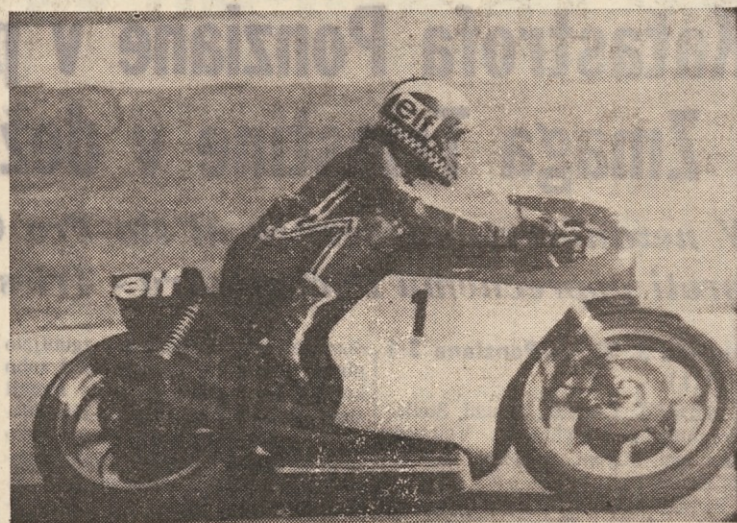
IZIDA ZADNEGA KOLA:

Jugoplastika - Forst 98:94
Sindyne - Mobilgirgi 98:79

KONČNA LESTVICA

1. Jugoplastika Split 6, 2. Sindyne Bologna 4, 3. Forst Cantù 2, 4. Mobilgirgi Varese 0.

W. Villa spet uspešen

Walter Villa je bil letos z razredu do 250 ccm najboljši v Italiji. V nedeljo na zadnji dirki za italijansko prvenstvo je bil komaj četrti, njegova prednost v točkah pa je bila taka, da je brez težav osvojil naslov italijanskega prvaka. Na sliki: Walter Villa na motorju harley davidson

SCARPERIA, 29. — V tem mestu so bila motociklistična tekmovanja za dokončno dodelitev prvih mest za italijanske prvake v raznih razredih. Največ smole na nedeljskih dirkah je gotovo imel Bonera, ki je bil vse do 10 km pred ciljem (razred 500 ccm) prvi, a je tedaj nerodno padel in je tako moral pustiti prvo mesto Agostiniu, ki je tako italijanski prvak v tem razredu.

ZMAGOVALCI

NEDELJSKIH DIRK
50 ccm: 1. Dorflinger (kreidler), 2. Lusuardi (derbi), 3. Tausani (piovaticci).

125 ccm: 1. Conforti (morbidelli), 2. Kneubühler (yamaha), 3. Novella (yamaha).

250 ccm: 1. Buscherini (yamaha), 2. Kneubühler (yamaha), 3. Rougerie (harley davidson), 4. Villa (harley davidson).

350 ccm: 1. Agostini (yamaha), 2. Proni (yamaha), 3. Buscherini (yamaha).

500 ccm: 1. Agostini (yamaha), 2. Read (mv), 3. Cereghini (suzuki).

ITALIJANSKI PRVAKI 1975

50 ccm: Lusuardi (derbi)
125 ccm: Bianchi (morbidelli)
250 ccm: Villa (harley davidson)
350 ccm: Proni (yamaha)
500 ccm: Agostini (yamaha)

Totocalcio

Atalanta - Catanzaro	1
Avellino - L.R. Vicenza	2
Brindisi - Reggina	1
Catania - Varese	X
Genoa - Foggia	1
Modena - Palermo	1
Pescara - Brescia	X
Sambenedettese - Spal	X
Taranto - Novara	X
Ternana - Piacenza	1
Padova - Lecce	1
Spezia - Pisa	1
Turris Bari	1

KVOTE
13 — 17.420.400 lir
12 — 621.100 lir

TOTIP

1. — 1. Trapedio	X
2. — 1. Frederik	X
3. — 1. Florinda	1
4. — 1. Lady by Sharp	2
5. — 1. Rabbi	2
6. — 1. Mallo	2
7. — 1. Satrio	1
8. — 1. Larciano in Dariole	X
9. — 1. Orestilla	1
10. — 1. Linat	2
11. — 1. Carraia	1
12. — 1. Ismicora	2

KVOTE
12 — 4.727.712 lir
11 — 127.700 lir
10 — 10.900 lir

Željko Jerkov je v Bologni navdušil. Bil je najboljši košarkar turnirja, obenem pa tudi najboljši strellec: v treh tekmah je namreč dal 88 košev

Daleč najboljši košarkar na tem turnirju je bil Splican Željko Jerkov, ki je skupno s Tvrđićem navdušil boljsko občinstvo. Jerkov je bil tudi najboljši strellec turnirja z 88 točkami. Drugi najboljši strellec pa je bil veteran Rato Tvrđić (78 točk).

TENIS

ITALIJANSKO PRVENSTVO

A. Panatta šestič prvak

BARI, 29. — V Bariju se je zaključilo italijansko teniško prvenstvo. Med posamezniki je Adriano Panatta šestič zaporedoma italijanski prvak. V finalu za prvo mesto je Panatta namreč premagal Bertolucciya z 1:6, 6:2, 6:2, 3:6, 6:3.

V ženskem finalu pa je veteran-ka Lea Pericoli odpravila Marzano-v v samo dveh setih (6:3, 6:2). Nai omenimo, da je Pericoli jeva s tem uspehom osvojila že 27 italijanskih naslovov.

V dvojicah pa sta nepričakovano zmagala Di Domenico - Vattuone, ki sta premagala Panatto in Bertolucciya, saj sta ta zaradi neke, po njunem mnenju napačne odločitve sodnikov zapustila igrišče.

Beppe Savoldi, «Mister dve milijardi», je v soboto v Rimu povsem razočaral

Jugoslovanska nogometna prvenstva

1. ZVEZNA LIGA

IZIDI 8. KOLA
Vardar - Borac 2:2
Celik - Crvena - K (Partizan) 1:2
Radnički (K) - Velež 2:0
Hajduka - Željeznica 1:1
Sloboda - Radnički (N) 5:1
Sarajevo - Rijeka 1:0
Beograd - Dinamo 0:2
Vojvodina - Olimpija 2:1
Velež - Budućnost 3:0

LESTVICA

Crvena zv. 14, Hajduka 11. Partizan in Beograd 10, Sarajevo, Velež, Dinamo in Vojvodina 9, Celik, Olimpija in Borac 8, Sloboda in Rijeka 7, Budućnost in Željeznica 6, Radnički (K) 5, Vardar in Radnički (N) 4.

PRIHODNJE KOLO (5. 10.)
Olimpija - Velež, Budućnost - Vardar, Dinamo - Vojvodina, Rijeka - Beograd, Radnički - Sarajevo, Željeznica - Sloboda, Crvena zvezda - Hajduka, Partizan - Celik, Borac - Radnički (K).

2. ZVEZNA LIGA

IZIDI 4. KOLA
Iskra - Bačka 1:0
Novi Sad - Osijek 1:2
Vrbas - Spartak 1:0
Varteks - Igman 4:0
Mercator - Jedinstvo (BiH) 2:2
Zagreb - Famos 0:0
Karlovac - Jedinstvo (Br) 1:2
Dinamo - Crvena 5:2
Leotar - Proleter 0:0

LESTVICA

Famos, Osijek in Leotar 6, Varteks, Dinamo, Jedinstvo (BiH), Mercator in Vrbas 5, Zagreb in Proleter 4, Spartak, Jedinstvo (Br), Iskra in Igman 3, Bačka, Novi Sad in Crvena 2, Karlovac 1.

PRIHODNJE KOLO (5. 10.)

Igman - Mercator, Proleter - Iskra, Crvena - Leotar, Jedinstvo (Br) - Dinamo, Famos - Karlovac, Jedinstvo (BiH) - Zagreb, Spartak - Varteks, Osijek - Vrbas, Bačka - Novi Sad.

SLOVENSKA LIGA

IZIDI 6. KOLA
Pohorje - Klavivar 1:0
Slavija - Mura 2:1
Primorje - Drava 0:0
Maribor - Rudar 5:1
Ilirija - Željeznica 2:0
Izola - Vozila 0:0
Smartno - Slovan 2:2

LESTVICA

Maribor 12, Slavija 9, Izola in Primorje 7, Željeznica, Ilirija in Smartno 6, Mura, Pohorje, Drava, Vozila in Klavivar 5, Slovan 4, Rudar 2.

PRIHODNJE KOLO (5. 10.)

Slovan - Pohorje, Vozila - Smartno, Željeznica - Izola, Rudar - Ilirija, Drava - Maribor, Mura - Primorje, Klavivar - Slavija.

NAJBOLEŠI STRELCI 1. ZVEZNE LIGE

6 ZADETKOV: Geca (Sloboda), 5 ZADETKOV: Sljivo (Sarajevo), Vabec (Dinamo Zagreb), Halilhodžić (Velež); 4 ZADETKE: Zec (Beograd), Ameršček (Olimpija), Filipović (Crvena zvezda), Bjeković (Partizan Beograd); 3 ZADETKE: Savić, Stamenković in Susić (Crvena zvezda), Stefanović (Beograd), Skoblar (Rijeka), Kvesić (Velež), Zungul in Jerković (Hajduka).

ZAHOVNA CONSKA NOGOMETNA LIGA

IZIDI 5. KOLA
Vodice - Renče 2:1
Adrija - Koper 1:1
Usnjari - Korotan 0:1
LTH - Ljubljana 0:2
Litija - Kamnik 2:0
Tabor - Bela krajina 2:4

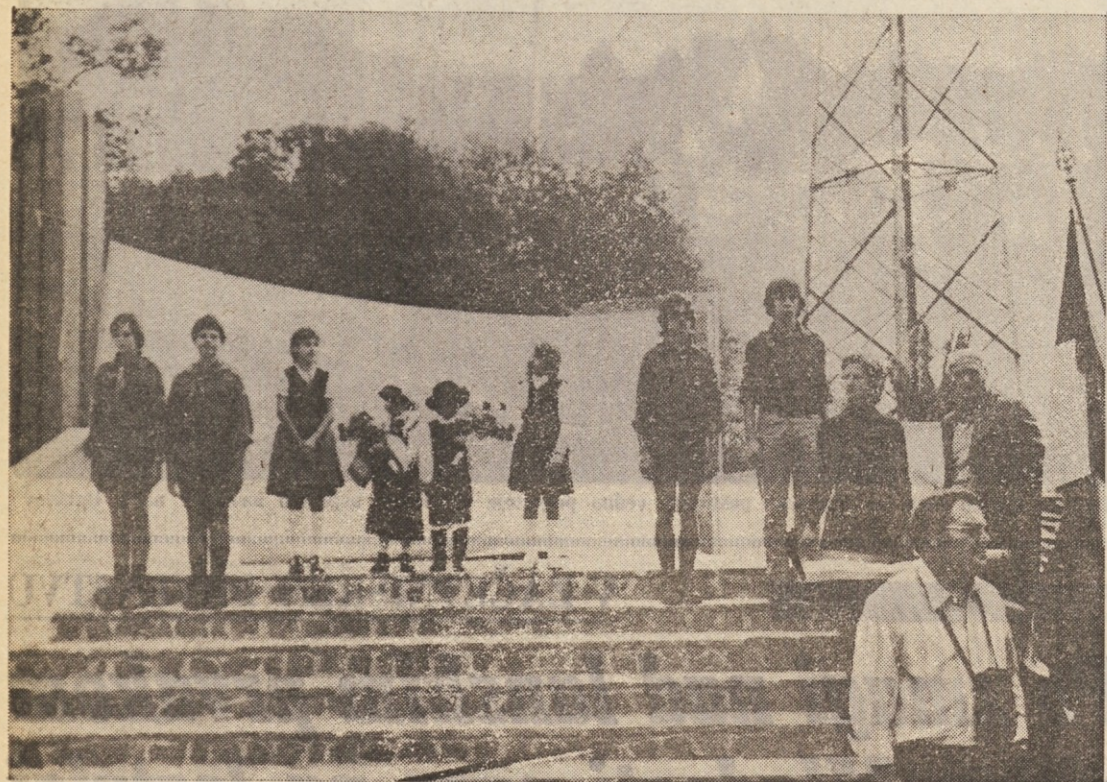
LESTVICA

Ljubljana 9, Korotan in Vodice 8, Litija 7, Tabor, Bela krajina in Renče 4, Kamnik, Koper, Usnjari in LTH 3, Adrija 2.

PRIHODNJE KOLO (5. 10.)

Renče - Bela krajina, Kamnik - Tabor, Ljubljana - Litija, Korotan - LTH, Koper - Usnjari, Vodice - Adrija.

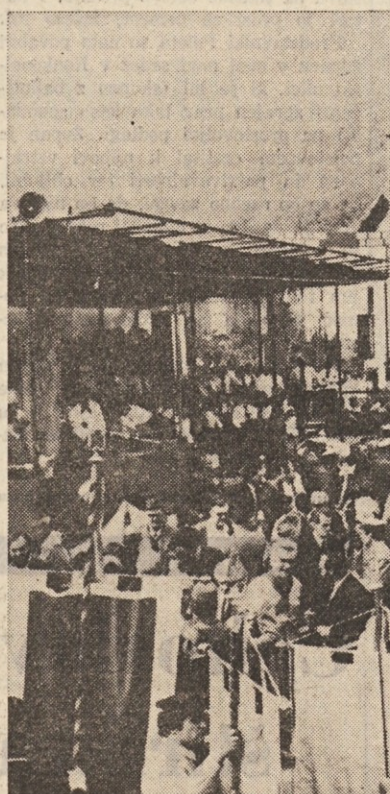
ANTIFAŠISTIČNA IN PARTIZANSKA PODGORA POSTAVILA SPOMENIK SVOJIM ŽRTVAM

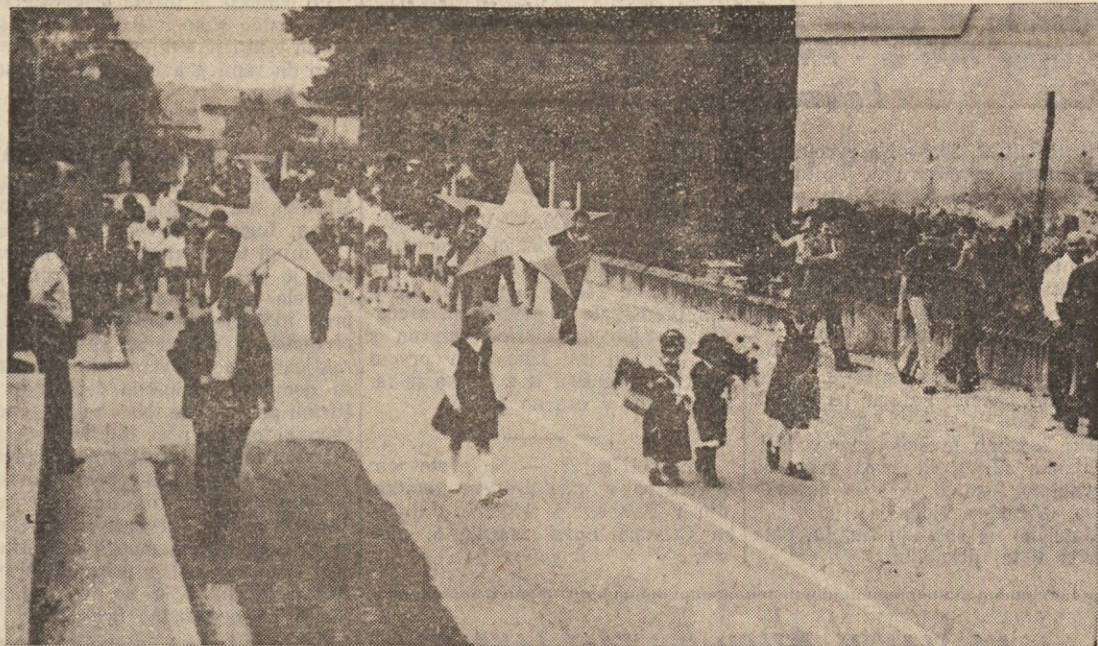
V Podgori, ob vznožju Brd, tam kjer se je pred 32 in več leti začelo partizansko ozemlje, kjer sta se povezovali slovensko in furlansko osvobodilno gibanje, v proletarski Podgori, je bila v nedeljo slovesnost — odkritje spomenika padlim v NOB. Vse od dneva osvoboditve pred 30 leti Podgora ni videla tolikšne množice, toliko znanih obrazov, toliko slovenskih in italijanskih ljudi, ki so se zbrali zato, da bi ob odkritju spomenika padlim in ob spominu na žrtve oboroženega boja proti nacifašizmu obnovili svojo antifašistično zavest, svojo antifašistično zvestobo. Razlogov za tako množično prisotnost je bilo več in tudi vsi govorniki so jih ustrezno poudarili: s postavitvijo spomenika je Podgora potrdila, da je še vedno zavedna protifašistična vas, vredna svoje slavne preteklosti in svojih 53 žrtev; fašistično divjanje v Španiji in usmrtilitev petih mladih rodoljubov iz delavskih in študentskih vrst sta odjeknila tudi med našimi ljudmi kot bolečina in kot ogorčen protest, kot izraz vedno živega antifašizma in mednarodne antifašistične solidarnosti; srečanje slovenskih in furlanskih - garibaldinskih partizanov je služilo kot potrditev, da v naših krajih ob meji na stičišču dveh držav in dveh narodov, ob tej odprti meji vladata medsebojno razumevanje in spoštovanje, vladata sodelovanje in miroljubnost; da tu ni mesta za provokacije in pogrevanje iredentizma, marveč za nadaljnji razvoj v interesu naših narodov.

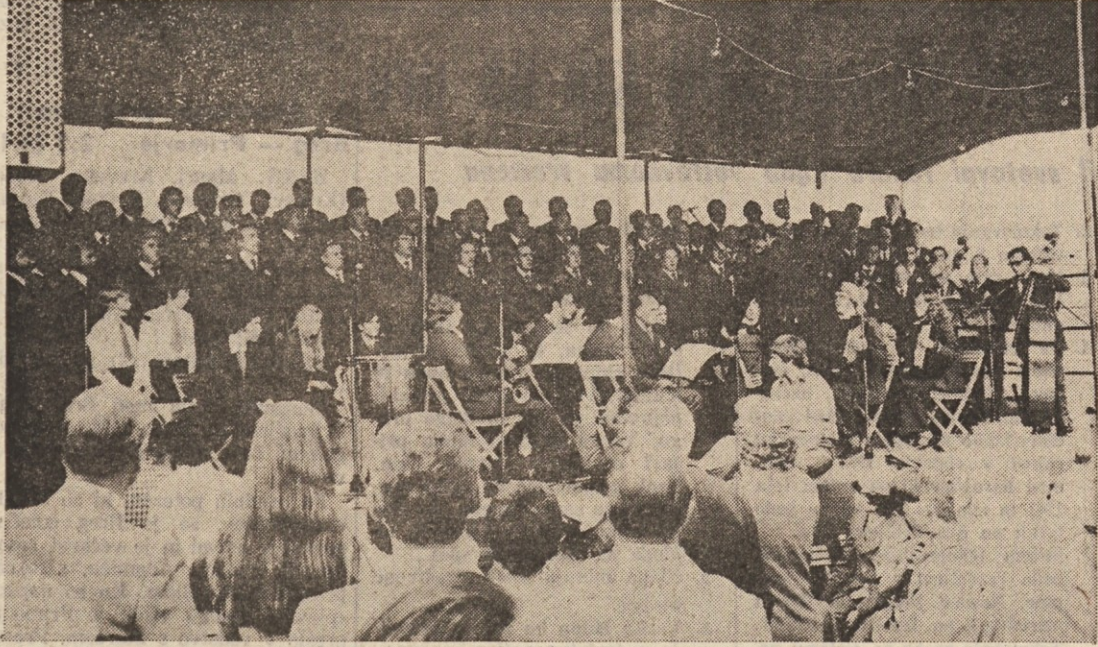
Ivan Bregant

Pasquale De Simone

Albin Škerk

Isacco Nahoum

BESEDILA K SLIKAM OD ZGORAJ NAVZDOL IN OD LEVE PROTI DESNI:

Taborniki in podgorski šolarji
v narodnih nošah pred še ne-
odkritim spomenikom;

Na čelu dolgega sprevoda so
korakali glavna govornika,
bivši partizanski komandanti
in predstavniki generalnega
konzulata SFRJ;

Kulturni spored na slovesnosti
je začel nedavno obnovljeni
domači slovenski pevski zbor,
ki je presenetil s svojo ubra-
nostjo;

Pogled na del množice, ki je
napolnila prostorni trg pred
spomenikom in častno tribuno
za predstavnike oblasti in
pevce;

Predstavniki gen. konzulata
SFRJ polagajo venec k spo-
meniku. V ozadju je videti
častni vod vojske;

Rdeči zvezdi — simbola slo-
venskih in garibaldinskih
partizanskih enot. Za njima ko-
raka športna mladina;

V kulturnem sporedu so so-
delovali s pejem in recitaci-
jami tudi učenci podgorske
slovenske in italijanske šole;

Tržaški partizanski pevski zbor
je s svojim mogočnim pejem
osvojil tudi podgorsko občini-
stvo, tako pri odkritju samem,
kot na popoldanskem kon-
certu;

Partizanske pesmi in koračni-
ce je igrala godba na pihala
iz Anhovega;

Dva posnetka velike množice
ljudi, ki je hotela s svojo
prisotnostjo počastiti ta veliki
dogodek za Podgoro in njene
zavedne ljudi;

Ob levem robu: govorniki na
svečanosti.